

Vi presenterar

HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Resultat av pianolektioner:

Nu gör både elev och magister
grammofonplattor i egen studio

"Våren 1973 försiggick på Alléskolan i Åtvidaberg några pianolektioner som säkert inte fanns med i någon läroplansförfattares intentioner. Eleven var den mera ljud- än pianointresserade Peter Ohlin från Falerum halvannan mil utanför Åtvid. Magistern med den otacksamma uppgiften var den föga stränge Sten-Åke Carlsson. Eleven upptäckte nämligen omgående att magisterns stora passion var orglar. Så i stället för att sitta och traggla tråkiga skalor började den dygde eleven att föra in samtalet på orglar och deras konstruktion. Magistern lät sig förledas och snart nog förlades lektionerna till traktens orglar. Den här undervisningen kom att resultera i grammofonskivor!"

Inspelningar i Frankrike

Här hade alltså ett skol- se låskonstruktionen piano blivit det instrument hemma hos Peter) och en som sammanförde en syn- 20-årig lärare, galen i org- nerligen tekniskt intresse- lar. (Sten-Åke blev seder- rad yngling (ni skulle bara mera innehavare av lands-

tingets kulturstipendium för sitt organologiska kunnande.)

Det var under en hemresa från en "pianolek-

tion" i en orgel i hygderna som tanken på en grammofoninspelning föddes. Gemensamt hade de ju den utrustning och det kunnande som behövdes.

Peter hade nämligen en visserligen primitiv men fullt funktionsduglig inspelningsutrustning. Man gjorde några prov i Nykils kyrka. Jodå, allt fungerade. Genom Sten-Åkes många kontakter gjorde de hösten 1973 sin första platta.

□ Orgelmusik

Det blev en EP med orgelmusik från Gävle kyrka. Organisten Knud Petersen spelade verk av Gunnar Thyrestam. En till synes anspråkslös liten skiva. Men, berättar de belåtet, den har i alla fall spelats i radio.

Efter debutskivan skulle det dröja några år innan nästa kom ut. Närmare bestämt till årsskiftet 1976/77. Den här gången satte man på en LP med orgelmusik från Sjöviks folkhögskola. Recensionerna blev fina.

I dag har samarbetet mellan Peter Ohlin och Sten-Åke Carlsson tagit fart ordentligt. De har just nu inte mindre än sju olika skivor på gång. Bl a en med Åtvids rutinerade ungdomskör och fyra förhandsbeställda orgelinspelningar i Frankrike.

Just det. Frankrike. Där har

Det är en omfattande teknisk utrustning som behövs när man ska spela in grammofonskivor. För att underlätta arbetet håller man på att inreda en liten buss till en ambulerande inspelningsstudio. Tv eleven Peter Ohlin och t h magistern Sten-Åke Carlsson

Sten-Åke vid flera tillfällen odlat sin vurm för orglar. En gång gjorde de båda tillsammans en resa dit. Bilen var så fullpackad med förstärkare, högtalare, bandspelare, mikrofoner och allt vad det nu var att producenten och inspelnings teknikern knappt fick plats själva. Med sig hem fick de åtskillig dokumentation av de bästa orglarna i Frankrike. Plus mängder av egendomliga minnen och erfarenheter.

Med tiden har den tekniska utrustningen kompletterats och förbättrats. Det senaste tillskottet är tre stora stativ för så där en 10 000 kr. Just nu håller man som bäst på att inreda en mindre buss till en ambulerande inspelningsstudio.

— Det har blivit mycket seriös musik, säger Peter. Visst har man funderingar på plattor med annan musik. Det finns ju t ex många lokala förmågor, säger han och blinkar. Mer vill han inte avslöja.

□ Företagsamma

Peter och Sten-Åke är typiskt företagsamma människor. Var och en på sitt sätt. Peter är fixaren, mångsysslaren, den händige. Särskilt när det gäller elektroteknik. Sten-Åke är duktig organist och specialist på hur orglar fungerar. En mycket ovanlig kombination.

De båda skivmakarna har massor av projekt på gång. Både sådana som ska och sådana som

borde genomföras. Men det är mycket som måste klaffa för att en idé skall resultera i en grammofonskiva. Inte minst den ekonomiska sidan. För det är en dyrbar verksamhet de håller på med.

Man räknar med att en skiva måste säljas i minst 500 ex för att omkostnaderna ska betalas. Men hittills har man klarat den gränsen. De skivor som planeras har de också hygglig garanti för.

Piano-lektionerna har man lagt på hyllan. Nu samarbetar eleven Peter Ohlin och magistern Sten-Åke Carlsson med inspelningar av grammofonskivor

Vi presenterar

ÅTVIDABERGS KOMMUN

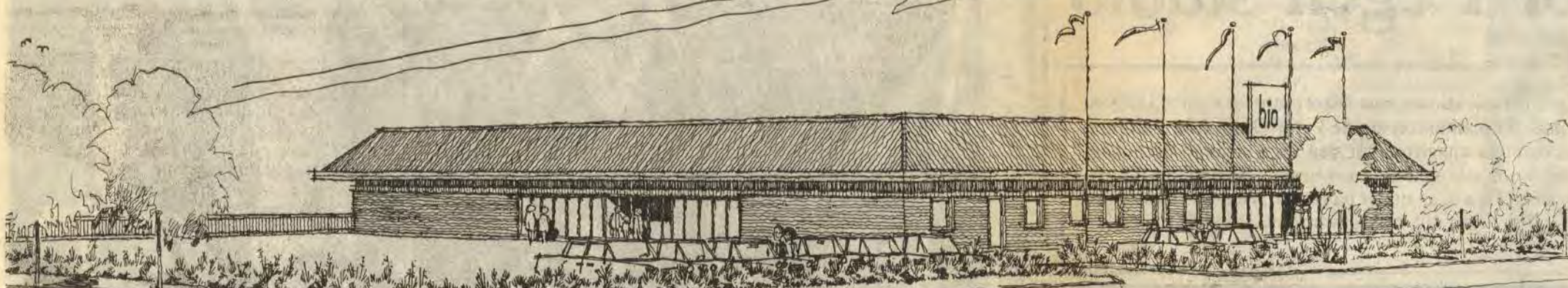
Text: Christer Berg

Annonser: Björn Olsson

Vi presenterar
HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Här byggs bio, diskotek, squashhallar

Planerna tar form i kv Kopparverket

Om idéerna blir verklighet och byggnadsplanerna kan fullföljas som beräknat så blir det några alldeles extra spännande premiärer i Åtvidaberg framåt vårkanten nästa år.

Premiär inte bara för en utan för två nya biografier.

Premiär för tre squashhallar. Premiär för ett mindre diskotek, och premiär för en sju-åtta olika affärsföretag i nya lokaler.

För ungefär så har man på Åtvidabergs byggnadsbyrå skissat den nya byggnad som ska uppföras i kvarteret Kopparverket vid Järnvägsgatan och Bryggaregatan.

tan. Men än så länge är det således ett och annat frågetecken som måste rätas ut.

Som Correspondenten tidigare omtalat står Åtvidaberg inför en jättelik omflyttningsprocess i de centrala delarna. På bara ett par år ska omkring 30 företag, affärer och kontor byta eller få nya lokaler.

VIKTIG LÄNK

Här ingår en nybyggnad i Kopparverket som en betydelsefull länk. Framför allt behöver Wickells färg AB mer funktionsdugliga lokaler än de man har vid Stortorget. Men också andra affärer och firmor behöver bättre utrymmen. Bl a finns företag inom foto-, bil- och elbranscherna med i diskussionerna.

Förutom en äldre affärsfastighet vid vad som kallas Simons hörna ägs marken av Åtvidabergs kommun. Från början funderade man inom kommunen på att själva uppföra byggnaden. Men man har nu slutit ett avtal med Åtvidabergs byggnadsbyrå. Avtalet innebär i korthet att Byggnadsbyrån uppför byggnaden. Men att kommunen har rätt att vara med i planeringen och dessutom rätt att köpa fastigheten när den är färdig.

Det har varit flera bud om vilka hyresgäster som skulle flytta in i Kopparverket. Sedermera har Thylls järn- och byggvaru beslutat flytta till Fågelsångens industriområde och kommunstyrelsen har tackat nej till ett erbjudande från Dagab om en livsmedelshall där.

På Byggnadsbyrån har man nu tagit fram detaljerade skisser över den nya byggnaden. Huvudentrén och övre planet kommer att ligga i nivå med Bryggaregatan. Den sammanlagda ytan blir på ca 3 000 kvm.

I markplanet har man berett ordentligt med utrymme åt Wickells. Vidare finns plats för ett gatukök, en servering och tre affärer. I bottenplanen finns rum för motor-, el- och industrifotografier. Idémakarna har dessutom ritat in tre squash-hallar, ett litet diskotek och två mindre biograftrum.

I dag finns det inte en enda riktig biografsalong i Åtvidaberg. Våra undersökningar tyder på att det mycket väl skulle gå att få idén lönsam, säger Byggnadsbyråns chef, Bo Rosén. Det är nämligen inte fråga om två stora konventionella biografier utan två mindre biograftrum med plats för 120 + 70 personer. Typ Sandrews 1, 2 och 3 i Linköping. Givetvis är det också en förutsättning att Åtvid får nya filmer lika snabbt som storstäderna.

Än mindre riskabelt, menar Bo Rosén, är det att satsa på squash.

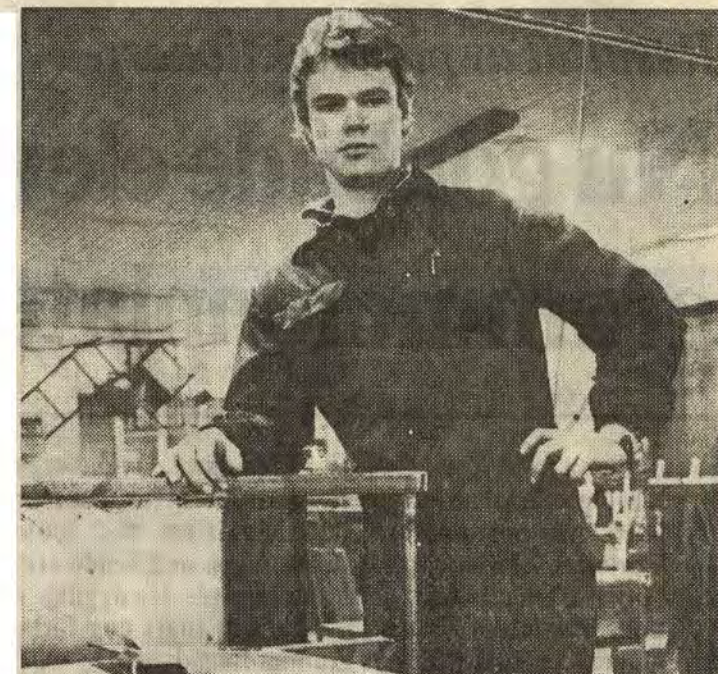
Det är Åtvidabergs byggnadsbyrå som fått i uppdrag att projektera och uppföra den nya byggnaden i kvarteret Kopparverket i korsningen Järnvägsgatan-Bryggaregatan. Ritningen visar den planerade byggnadens övre del sedd från Folkets hus. Som synes har arkitekten gått händelserna i förväg och redan "rivit" det äldre hus som ännu står kvar i hörnet.

Inte minst vid förra årets diskussioner om vad man skulle göra med Ålundamagasinet framkom det tydligt vilken efterfrågan det är på squashhallar.

I dag är läget det att man fått fram ett realistiskt alternativ och också börjat så smått kalkylera fram kostnader och hyror. Man har börjat föra diskussioner med olika företag.

Inom kort sätter man igång med rivningen av gamla bryggeriet och gamla tvätten. Förre semestrarna räknar man med att kunna börja bygga det nya huset i Kopparverket. Invigningen är planerad till första kvartalet 1979.

Men, som sagt, först är det några om, men och kanske, som ska lösas innan vi kan gå på biopremiär i Åtvid.

24-åriga Steve Johansson, initiativrik verkstadsägare som skapat arbete åt sex människor i avfolkningsbygd

Var bara 19 år när han köpte hela företaget

Nitton år gammal, mitt uppe i lumparlivet och med en nog så oviss framtid blev Steve Johansson från Kvarnvik i östra hörnet av Åtvidabergs kommun verkstadsägare. Efter litet krångel med länefrågan, tog han över Hannäs mekaniska verkstad.

— Det var och är fortfarande en utmaning att starta ett företag ute på landsbygden, menar Steve. Nog har det varit kärt en och annan gång. Men i dag, fyra år senare, är verkstaden väl etablerad, sysselsätter sex människor och har en omsättning som vilket år som helst blir sjusiffrig.

Steve Johansson jobbade på Hannäs mekaniska redan när han ryckte in i lumpen. I den vevan började den förre innehavaren avskeda folk och tala om att lägga ner verksamheten.

Inför hotet att stå utan arbete efter militärtjänstgöringen och dessutom behöva flytta från Hannäs började Steve leka med tanken att ta över verkstaden. Med lika delar optimism, övertalningsförmåga och realistiska beräkningar blev tanken verklighet.

Lönefrågan löstes och plötsligt stod där menige Johansson som verkstadsägare. Till en början hade han bara en anställd. Första månaderna var det natt och jämt att ha fick ihop till lönen åt denne. Själv hade ju Steve både mat och husrum hos kronan. Helger, fritid och nätter jobbade han i sin verkstad.

Arbete åt sex

Sedan dess har beställningarna ökat. Liksom antalet anställda. I dag har Steve Johansson fyra anställda. Kontorssidan sköts i stor utsträckning av hans hustru. Steves optimism och initiativförmåga har därmed betytt att sex människor har sin sysselsättning tryggad. Sex människor, det kan tyckas litet. Men då ska man veta att Hannäs är en typisk avfolkningsbygd och där arbetstillfällena sannerligen inte växer på trä.

Till allra största delen är man på Hannäs mekaniska sysselsatt med att tillverka sopruksinredningar. Man skräddarsyr patenterade sopkanor och sopställningar till hyreshus över hela landet. Under 1976 utrustades omkring 1 000 soprum med den Hannästillverkade specialiteten. Marknadsföringen sköts av en Helsingborgsfirma.

Efterfrågan

Senare i år väntar man att efterfrågan ska öka ytterligare, säger Steve. I vår blir det möjligt för fastighetsägare att få statliga bidrag för förbättringar i sina soprum. Då lär det bli mera jobb.

Andra produkter från Hannäs är brandredskap, dammreningsutrustning och transportband. Förre året fick företaget en del legojobb av Facit. Diverse hantverksarbeten runt om i bygden kompletterar sysselsättningsbildningen.

Måste ha tur

Visst har det varit knogigt emellanåt, säger Steve Johansson och tänker tillbaka på alla de dagar, nätter och helger han tillbringat i verkstaden. Men med tur har det gått. För tur måste man nog ha.

Tur kombinerat med idériedom och initiativförmåga, skulle man vilja tillägga.

När det gäller
måleriarbeten
av alla slag, tag kontakt
med

MÅLERIFIRMA
OLLE STÅHL

HANNÄS AUKTIONSHALL

Mottager eller köper allt slags dödsbolöso och auktionsgods. Hämtas.

BOUPPTECKNINGAR • ARVSKIFTEN • VÄRDERINGAR

F:ä Berthold Hjalmarson

Hannäs, 597 00 Åtvidaberg, tel 0120/410 14

ÅSEBO SVETS

VI UTFÖR:

- STÅLKONSTRUKTIONER
- BYGGNADSSMIDE
- LEGOTILLVERKNING
- LICENSTILLVERKNING MED EL • ARGONSVETS

SPECIALITET

Montering av inredningar

ÅSEBO SVETS ÄR INTE LÄNGRE BORT

ÄN ER SLÅ BARA 0120/700 56

Införda vår offert

NYA BILHALLEN I CENTRUM

Vårt mål:
**Nöjda kunder
vårt levebröd**

ARREBY Bil AB

IDOMUS VARUHUS
Åtvidaberg
Tel 0120/144 20, 144 40

En ANNONS i
CORRESPONDENTEN
när ut till

67.447
Tidningen att

ÅTVIDABERGSHUS

Det är lätt att känna sig lurad vid husköp. Ofta lämnas bara en kalkyl. Inget fast bindande pris. Du riskerar 30-40 000 kr i merkostnad. Hör av dig till oss och du får ett fast bindande pris för ett inflyttningsklart hus.

ÅTVIDABERGS HUSINDUSTRI AB

Box 213, 597 00 Åtvidaberg, tel 0120-148 30, 013-1111 85.

VVS- installationer

Vi utför allt inom

VÄRME, OLJA o SANITET
HYDROFORANLÄGGNINGAR
OLJESERVICE DYGNET RUNT

ÅTVIDABERGS
RÖR AR

NU ÄR RÄTT TID ATT BYTA TVÄTTMASKIN
UTNYTTJA VECKANS VI ERBJUDER:

Vi presenterar
HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Ingen el, inget vatten, utedass Kan man bo mer omodernt än Ida?

— Jag skulle då inte vilja flytta för allt smör i Småland. Här har jag bott sen jag var liten och nästa år blir jag pensionär. Det säger Ida Wahlén. Hon bor i Mantorp i Hannäs några mil öster om Åtvid och med en katt som enda sällskap. Huset hon bor i är gammalt. Över hundra år och med Domänverket som ägare. Här finns inga som helst bekvämligheter. Ingen elektricitet, ingen telefon. Vattnet hämtar hon i brunnen ute på gården eller hos grannen när brunnen sinar. Lamporna drivs med fotogen och den svenska skogen bidrar med värmen.

”Jag skulle inte vilja flytta för allt smör i Småland!”

Hon är snar att skratta, Ida. Det är ingen överdrift att påstå att hon är socknens gladaste människa. Och kanske den friskaste.

— Kanske det beror på att jag är ute och går eller cyklar så mycket, säger hon. Eller åker spark nu på vintern. För att handla, hämta post eller vatten.

Nu ligger snön i höga drivor. Men Ida håller själv rent framför torpet. Man måste ju skotta några myrgångar till vägen, vedboden och dasset, säger hon.

□ Krigiskt påbrå

Ida Wahlén har krigiskt påbrå. Hennes farfar var knekt och tjänade kung och fädernesland. Två gånger om året gick han den över femton mil långa vägen från Hannäs till Hultsfreds slätt för att ”gora möte”. Det tog tre dagar och lika lång tid tillbaka.

Själv har jag aldrig varit ifrån Hannäs, berättar Ida. Jag var ju så liten när mina föräldrar flyttade hit. Visst var det knapert ibland men vi led aldrig någon nöd. Jag har fått lära mig att vara sparsam, menar hon.

□ Hyreshöjning

Torpets mark är inte mer än två och ett halvt tunnland stort. Medan föräldrarna levde hade man två kor, en gris och höns. Hyran var ända fram till början av 1970-talet 50 kr om året. När far gick bort, 90 år gammal, höjdes hyran till 500 kr. I dag är den 1 000 kr. Ändå har hyresvärden varken moderniserat eller kostat på något underhåll på alla år. Vill man snygga upp i stugan får man själv

Ida har skottat en ”myrgång” ner till brunnen.

betala kalaset, säger Ida leende. Hon har själv piffat upp i köket med färgglada tapeter.

Ändå framhåller hon gång efter gång att hon trivs i torpet. Utanför fönstret flyger massor av fåglar som kalas på matrester.

De konkurrerar med hälsö-

hjälp till med renhållningen hos Ida. Ett par hemmastadda ekorrar gör då och då närgångna besök i skänken. Tidningar och gammalt papper går åt när hon ska tända i järnspisen.

— Den här spisen är nog hundra år gammal, tror Ida. Det står Norrahammar 26 på ungsluckan. Den är inte bara bra att laga mat på, förklarar hon. Den är också så fin att baka bröd i. För att inte tala om den härliga värmen den sprider i köket.

Ida inte bara lagar sin egen mat och bakar sitt eget bröd. Hon håller sig också med potatis och grönsaker från egen odling.

— Allt är ju så dyrt numera. Värst är det med kaffet. Men det måste man ju ha. Det piggar upp. Det skulle vara något att odla det.

Vi går in i finrummet. Hemvävda trasmattor täcker golvet. I den öppna spisen står en kamin. Det är kallt och det går åt mycket ved. En fin gammal fotogenlampa hänger i taket. Rummet är fullt med blommor och gamla saker efter föräldrarna.

Skulle det inte vara bra att bara behöva trycka på en knapp för att få lyse? Eller att kunna se på teve?

□ Transistorn räcker

— Teve är inte så mycket att ha, svarar Ida. Det är mest politik i den och som de skäller på varandra. Jag klarar mig bra med min gamla transistorradio. Fotogenlampan räcker bra att läsa i. Så finns det ju stearinljus. Det ger stämning. Jag är inte van vid något annat.

Men nog skulle det vara skönt om man hade vatten inomhus, säger Ida. Jag har en källa på gården. Men den är inte bra som dricksvatten. Och ibland sinar den.

Men man ska inte ha det för bekvämt, filosoferar Ida. Då blir man bortskämd och det är inte bra för kroppen. Man måste röra på sig.

Vad anser Ida om att Hannäs inte har någon egen präst?

Det är tafatt, svarar hon. I den här socknen där vi är så kyrksamma.

Vi börjar tala om det gamla ålderdomshemmet som kommunen hotar att lägga ner. Är det bra eller ska det rustas upp?

— Vad ska vi med ett ålderdomshem till här ute, säger hon.

Jag tycker synd om de gamla som blir sittandes i det där gamla huset. Ingenstans kommer de. Jag skulle då inte vilja flytta dit, säger hon bestämt.

Vad är det bästa här i livet?

□ Allvarlig en stund

— Det var en svår fråga, säger Ida fundersamt och ser faktiskt för en kort stund allvarlig ut. Att

få ha hälsan, säger hon. Jag har aldrig varit sjuk eller behövt ligga någon till last. Det är en gåva. Att få bo här på Mantorp och rå sig själv. Att kunna komma och gå utan att någon lägger sig i det.

Ida skrattar på nytt. Ett förnöjsamt skratt. Kanske är Ida den enda i hela Hannäs som lever sitt liv utan några bekvämligheter.

Utan stora krav på människor eller samhället.

Men hon äger något som många av oss nutidsmänniskor saknar — ett förnöjsamt sinnelag och en förmåga att kunna glädjas åt de små ting.

Vi är många som har mycket att lära av Ida.

BRITA PETERSON

Så här års blir det några turer om dagen till vedbon för Ida. För ved är den enda värmekälla hon har i torpet. Förutom vad fotogenlamporna, stearinljusen och hennes goda humör kan ge

Vi presenterar

HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Rallyeliten
köper däcken
i Åtvidaberg

De svenska rallyvägarna nöts numera om vintrarna av däck från lilla Åtvidaberg. Det är inte enbart Åtvidabergsdäck som rullar omkring i vinterns rallytävlingar. Men nästan. Bara den här vintern har nämligen ett tusental rallyförare försett sig med däck från Åtvid. Fler har upptäckt däckens speciella kvaliteter och ställt sig i kön. Åtvidabergs Vulk AB som tagit fram rallydäcket upplever en enorm efterfrågan på sitt "guldägg". Under de gångna månaderna har de anställda med Göran Marström i spetsen jobbat både dagar och nätter för att klara av beställningarna.

Åtvidabergsdäckets historia började en vinterdag för fyra år sedan. Rallyspecialisten Dag Pettersson som bor i Åtvid beklagade sig för Göran Marström. Det fanns inga riktigt bra däck för vintertävlingarna.

Göran som sedan barnsben jobbat på sin fars vulkaniseringsverkstad och i grunden lärt sig

konsten att göra regummerade däck av alla slag och storlekar satte igång att studera de däck som fanns. Så småningom fick han fram ett mönster som skiljde sig avsevärt från de konventionella. Ett betydligt smalare och mera djupräfflat däck.

Dag testade det nya däck i några tävlingar och förklarade

sig nöjd. Riktigt nöjd var dock inte Göran. Han fortsatte utvecklingsarbetet med gummblandningar och mönster. Först nu är han nästan nöjd med sin produkt.

Stor efterfrågan

Hittills i vinter har Åtvidabergs vulk levererat 8 000 rallydäck. Det är så mycket man hunnit med. Egentligen skulle vi behövt göra 14 000 däck för att klara alla beställningar, omtalar Göran Marström.

Men nu har man lagt ner sexsiffriga belopp på maskinparken och ska börja tillverka på lager för att vara ordentligt beredd inför nästa vinter. I verkstan finns nu Sverige enda inbyggda kratsmaskin och en av landets få däckbyggmaskiner i sitt slag. Båda högt utvecklade precisionsmaskiner.

Plagiatförsök

I dag är Åtvidabergs vulk "kungen" bland rallydäckstillverkarna i Sverige. Trots att en konkurrent försökt marknadsföra ett plagiat och trots att t ex Saab och Lanciastallen är kontraktsbundna med andra däckfabrikanter.

Åtvidabergsdäcket är nästan hälften så brett som ett ordinärt sommardäck. Bland fördelarna med det smala däck är bättre framkomlighet i snömodd och att

Göran Marström

man kan få bättre dubbtäthet. Antalet dubbar i ett rallydäck är nämligen begränsat.

Fler projekt

Men även om rallydäcket i dag är en stor produkt på företaget så vet Göran, som nu tagit över den snart 50 år gamla firmen, att rallyspecialiteten kan vara överspelad om några år. Rätt vad det är kan någon annan firma komma på ett ännu bättre däck. Därför har man också andra projekt på gång. Utrustningen är flexibel och lastbilssidan utgör en intressant marknad.

Men i dag är det till Åtvidaberg som merparten av Sveriges över 10 000 rallyförare vänder sig för att få det bästa däck som finns att tillgå för vinterrallyn.

Dag Pettersson, Åtvids skicklige rallyförare

Badmästarn i Åtvidaberg: En man med många järn i elden

Badmästare står det på visitkortet. Men skulle Roland Lind sätta ut allt han sysslar med så finge han ta till ett ovanligt stort visitkortsformat. Simdynekonstruktör, plastisflakskonstruktör, simhallsutrustningsuppfinnare, motionsanläggningsidégivare, tävlingsspelupphittare. För att nu nämna en del av de saker han håller på med.

Under de närmaste veckorna släpper spelföretaget Alga ut ett nytt spel. Signerat Roland Lind. Med tävlingens hjälp tar sig deltagarna över spelplanen. Ideligen ställs spelarna inför olika uppgifter som förhindrar eller påskyndar färden mot målet.

Hela spelplanen, som ritats av tecknaren Beverloo, föreställer ett sjölandskap som i tid sträcker sig över ett år. Det handlar alltså om att leka i kunskap om sjön. Hur man bör vara utrustad när man ger sig ut på isarna. Hur man tar sig upp ur en vak. Hur man betar sig i en båt. Hur livräddning går till osv.

GAMMAL IDÉ

Idén har jag haft länge, berättar Roland Lind. Jag har ju märkt hur påfallande litet inte bara barn utan också vuxna vet om isar, utrustning, livräddning m m. Det är tydligen inte alla som läser broschyrer. Om man skulle släppa på allvaret och leka litet i stället.

Roland Lind gav mannen på Svenska livräddningssällskapet tipset. Men inget hände. Förra vintern satte han på sig uppfinnarhatten och försvann in i sin kammare med papper, penna och en sax.

KOSTNADSKRÄVANDE

Efter ett par veckor kom han ut med ett familjespel. Nu var det

Badmästarn i Åtvid och några av alla hans prylar. I famnen håller han simdynan som tillverkats i över en halv miljon exemplar. Utmed fönstret hänger den vågdämpande linan som använts i 10 m i Europamästerskap. På väggen bakom kan man se plastisflaket som finns i 120 simhallar landet runt

lättare att få SLS att tända på idén. Det gjorde också Alga. Nu är det alltså dags att släppa ut spelet efter ett års petande och gnetande med text och en massa sammanträdanden med olika instanser.

För en privatperson skulle det knappast gå att ensam klara av en sådan här apparat, säger Roland. Bara utvecklingskostnaderna för spelet går lös på ca 200 000 kr. Till detta kommer marknadsföringen. När Alga och SLS tagit sitt blir det inte mycket mer över för Roland Lind än tillfredsställelsen att se idén förverkligad.

EN HALV MILJ DYNOR

Roland Lind är pappa till många hjälpmedel för simundervisning och redskap i simhallar. Vi som är tillräckligt gamla kommer väl t ex med viss avsky ihåg vår barndoms simskolors simdynor. Ett slags runda korkskivor med ett brett snöre emellan.

ISFLAK OCH LINOR

Folk i gemen vet ju väldigt litet om hur man gör när man hamnar i en vak. Skulle man inte kunna ändra på det? Roland tänkte till. Vore det kanske lättare att träna in tekniken i en varm och skön simhall. Ur tanken föddes ett isflak i plast. I dag finns den här plastflotten i 120 simhallar i Sverige. Dvs i var tredje simhall.

Så var det tävlingssimmarna som klagade på svallvågor i bassängen. I USA fanns en vågdämpande lina. Problemet var bara att den var så himla dyr. På med uppfinnarhatten. På fiket i Gränna löste han och en plasttillverkare i Gnosjö problemet med hjälp av sockerbitar. Rolands lina ansågs av Kommunförbundets utredare lika bra som den amerikanska. Fast bara hälften så dyr. Linan har sedermera varit med både i SM- och i EM-sammanhang.

Men det finns fler prylar i simhallen i Åtvid. Ta t ex simharen. En sak som tävlingssimmarna i ÅSS haft stor nytta av. Idén är densamma som den elektriska haren vid hundkapplöpningar. Utmed väggarna i hallen hänger lek-rutor och lekbågar för simunder-

visning. Roland demonstrerar också en plastdocka.

SKYLDIG TILL MYCKET

Det här är några av prylarna kring Roland Lind. Men han är "skyldig" till många andra saker. T ex vägrar han att stänga simhallen bara för att det är sommar. Tvärtom är verksamheten i full gång också då med massor av barn och soldyrkare på gräsmattorna utanför och man badar i plaskbassänger och i simhallen.

Han har också konstruerat en barnbassäng i simhallen till en kostnad så låg att det är vad andra kommuner lägger ut bara på projekteringen av en sådan barnbassäng.

Ändå har vi inte nämnt morgonbaden, milsimmet, vuxenundervisningen, sportdykarklubben, Bysjödagen, turistprojekt, motionsprojekt och allt det andra.

MOTIONSCENTRUM

Och här går du kvar som badmästare i lilla Åtvid? frågar man förvånat.

Ibland har jag frågat mig samma sak, svarar han. Särskilt när man blivit erbjuden olika alternativ. Men jag trivs rätt bra här. På en så liten plats får man också så fin närmkontakt med folk, med problem och med verkligheten. Och, tillägger han något illmarigt, så kan jag inte riktigt släppa tanken på vilka jättefina förutsättningar Åtvidaberg har att bli ett riktigt härligt turist- och motionscentrum.

MÅLERI MED
GARANTI

Allt inom
branschen
FÖR BÅDE STORA
OCH SMÅ ARBETEN

Målerifirma
STILLSTRÖMS EFTR AB

ÅTVIDABERG: Lager och kontor, Åkervägen 8 A
Tel 144 67, bost 126 65
LINKÖPING - Tel 013/12 02 08

Sport- och fritidsartiklar
i stor sortering

HITTAR DU HOS OSS

SPORT-CITY

Stenhusgatan 4 - Tel 100 27

FOTOAFFÄREN
ADELSWÄRDSG. 6 ÅTVIDABERG

med egen ateljé
för

PASS-KÖRKORT-ID
PORTRÄTT och BRUDFOTO

Vi presenterar
HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Här sker viltolyckorna

Åtvidaberg är en av de kommuner i landet där de flesta viltolyckorna inträffar. Detta när man räknar antalet viltolyckor i förhållande till hela antalet trafikolyckor. Hittills under 70-talet har var fjärde inrapporterad trafikolycka varit en olycka med vilt inblandat. Toppnoteringen nåddes 1975. Då var nästan 40 procent av trafikolyckorna viltolyckor. Siffran från 1973 var 36 procent.

Det händer dubbelt så många viltolyckor i dag som år 1972

På kartan kan man se de mest utsatta platserna i kommunen. Där framgår att det är det s k Korshultskorset som är det mest olycksdrabbade stället. Som god tvåa kommer sträket Vrånghult-Örsätter.

I Åtvidaberg liksom på andra platser i landet är det i gryningen och skymningen som de flesta viltolyckorna inträffar. Juni, oktober och november är de månader som toppar statistiken.

Under 1977 rapporterades 101 trafikolyckor till polisen i Åtvidaberg. Det är den högsta siffran på hela 70-talet. T ex nästan dubbelt så hög som för 1974. Av de 101 olyckorna var 29 kollisioner mellan fordon och vilt av något slag.

TRAFIKVECKAN

Redan i år, omtalar polisinspektör Knut Tingebj, har åtta viltolyckor rapporterats till oss. Men det märkliga är att alla inträffade under årets två första veckor. Man kan tycka att snöandet sedan dess skulle ha drivit ut fler djur på vägarna och tillsammans med det mer svårbemästrade underlaget lett till fler viltolyckor.

Men så har alltså inte varit fallet. Vad kan det bero på?

— Jag vet inte riktigt, svarar Knut Tingebj. Men veckan ef-

Det här är en vanlig syn på vägarna runt Åtvidaberg.

teråt hade vi en stor trafikvecka här i Åtvid. Då fick ca 4 000 personer bl a information om var och när viltolyckorna inträffar i kommunen. Det vore ju roligt om kampanjen haft den här effekten.

Information är naturligtvis ett sätt att minska olycksstatistiken.

Men fler åtgärder måste till. Det visar inte minst de senaste årens kraftigt ökande antal viltolyckor.

VAD KAN GÖRAS?

Man har diskuterat avskjutning intill vägarna. Men effekten blir sannolikt högst tillfällig. Eftersom reviren snart tas i besittning av nya djur.

— Siktröjning vid vägarna är ett annat förslag. Men, konstaterar Knut Tingebj, bättre sikt än vid Örsättersrakan kan man väl inte tänka sig. Ändå händer många viltolyckor där.

I Malmöhus län testas man just nu 120 cm höga varningsskyltar.

Kanhända är de så stora att trafikanterna ser just dem bland alla andra i den rådande skyltfloran.

Det kan jämföras med Kronobergs län där man har de särkläsigt flesta viltolyckorna bland alla län i hela Sverige. Där har man inga skyltar alls.

Av den här kartskissen framgår var de flesta viltolyckorna inträffar i Åtvidabergs kommun. Varje prick betyder att en kollision mellan ett fordon och ett djur inträffat under de senaste åren. Mest olycksdrabbat är det s k Korshultskorset där vägarna från Åtvidaberg, Överum och Falerum går samman. Många viltolyckor har också inträffat i sträket Örsätter-Vrånghult. Särskilt på dessa platser är det rekommendabelt att hålla låg fart. I synnerhet i gryning och skymning

- att en fullvuxen älgtjur väger ända upp till 500 kg (vad väger din bil?)
- att en älg sällan kommer ensam
- att det händer dubbelt så många viltolyckor i dag som för fem år sedan
- att inte själv avliva ett påkört och skadat djur om du inte säkert vet hur det går till
- att alltid anmäla viltolyckor till

polisen (annars åker du dit för smitning)

- att påkört villebråd tillhör markägaren, jakträttsinnehavaren eller kronan.

Vill du veta mera om det här med viltolyckor så finns det en bra broschyr på polisstationen. Det finns också en älgskadeståndsförening som man kan gå med i och för en billig penning få ersättning för viltskador.

Åtvidaberg i korthet

Vi kommer att bygga 460 nya bostäder i Åtvidaberg under den närmaste femårsperioden. Enligt bostadsbyggnadsprogrammet. Det blir tio lägenheter i Centrum. De första nyproducerade flerfamiljslägenheterna sedan Getingen byggdes för fem år sedan. Åtvid lägger beslag på drygt två tredjedelar av de 460.

Vi packar ihop oss. Befolkningsprognosen var vi bor 1983. Vi överger Värna, Yxnerum, Hannäs och Gårdserum och tränger ihop oss i Åtvid, Grebo och Björsäter. Glesbygdens befolkning minskar med 12 procent. Yxnerum år 1983 kommunens minsta församling med 159 invånare mot i dag 203. Gröna vägen? Nä, inte i Åtvidaberg.

Vi blir bara fler och fler. Det påstår i varje fall kommunens och K-konsults befolkningsprognos. I dag är vi 12 900 i Åtvidaberg. Prognosen säger att vi ökar med 40-50 personer varje år. 1980 ska vi vara 13 100, 1985 13 300 och 1990 13 500 bidragsberättigade, skattskyldiga, röstande och nöjda kommunmedborgare.

Bara inom två näringsgrenar ökade antalet anställda i Åtvid under 70-talets första hälft. Under rubriken Bank-, försäkrings-, fastighets- och uppdragsverksamhet med åtta personer. Under rubriken Offentlig förvaltning med 154 personer. Myndigheterna tar hand om oss.

År 1975 hade 5 808 personer i Åtvidaberg ett förvärvsarbete. Trots Facitkris och annat elände var det faktiskt en ökning med 67 personer jämfört med 1970.

Vi presenterar

HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Tävla i "Bildgåtan"

Åtvidaberg är en fascinerande kommun. Både vad gäller natur, kultur och människor. Fråga Olle Söderbäck, han vet. Få, om ens någon, kan Åtvidaberg så bra som han och känner så många människor.

I samband med naturvårdsinventeringen vandrade, simmade, cyklade och bilade han omkring på alla möjliga och omöjliga ställen. I timmatal. I milatal. Han

Vad har Olle Söderbäck ritat?

mäter, studerar, lyssnar, fotograferar och dessutom ritat det mesta som kommer i hans väg.

På redaktionen har vi lånat en av hans teckningar. För vi tänkte ställa till med en liten tävling. Vad kan det vara för en plats i Åtvidabergs kommun som Olle fångat med sitt ritstift? Den frågan vill vi gärna ha svar på.

Ledtråd: Nedanför huvudbyggnaden ligger en sjö. Över den ser man in i en grannkommun.

Du som tror eller vet vad platsen heter, skicka in Ditt svar till:

Correspondentens redaktion, Box 62, 597 00 Åtvidaberg. Märk kuvertet "Bildgåtan". Senast den 15 mars vill vi ha svaren så vi kan dela ut priserna före påsk.

Först rätt öppnade lösning belönas med en Olle Söderbäck-reproduktion. De tio följande rätta svaren får var sin Piggare med Corren-tröja eller en Piggare-handduk.

Fram till dags dato har Åtvidaberg haft Sveriges kanske mest generösa tomtköregler. Den som varit intresserad av en tomt att bygga på har i princip bara behövt ringa och anmäla sig. Därefter har han eller hon kunnat stå kvar i kön ända tills han fått ett tillräckligt attraktivt erbjudande.

Det är många i kommunens tomtköer som stått där i årtal och tackat nej till tjogtals med tomter. Och den som nappat på ett erbjudande har ändå lugnt och stilla kunnat ställa in sig i kön igen. Allt till den facila kostnaden av noll kronor.

Men nu ska det bli andra tag.

Fastighetskontoret har tagit fram ett nytt förslag till tomtköregler. Förslaget har godkänts av kommunstyrelsens planeringsutskott.

Redan i förordet säger man att bara det förhållandet att någon står antecknad i tomtkön inte innebär någon absolut rätt till en tomt eller ett småhus. Det kan t ex bli nödvändigt att omfördela tomterna av arbetsmarknadspolitiska, sociala eller medicinska skäl.

AVGIFTER INFÖRS

I fortsättningen måste en tomtspekulant vara 18 år och lämna in en skriftlig ansökan. Makar och sammanboende får bara uppta en plats i kön. Det kostar 100 kr att bli registrerad och 25 kr om året att stå kvar i kön.

När kommunen sedan ska för-

dela de lediga tomterna kommer man i första hand att göra det i tur och ordning efter registreringsdatum. Varje sökande kommer att få högst tre erbjudanden. Vidare gäller det att sätta igång byggnaderna senast åtta månader sedan man anvisats en tomt.

Liksom nu finns regler om förtur till tomt kvar. Här vill kommunen särskilt värna om näringslivets utveckling. Så nylokaliserade och expanderande företag kan lätt få förtursrätt. Likaså beviljas förtur om företag, kommun och landsting behöver ett lockbete för att få tag på särskilt kvalificerad arbetskraft.

En annan intressant sak är att den som fått en tomt avregistreras och får inte rätt att komma in i kön förrän det gått tio år sedan han eller hon flyttade in i villa på

tomt som anvisats av kommunen. Man bör också lägga märke till att den regeln skall gälla retroaktivt. Det kommer således att leda till utrensningar i den nuvarande kön.

De som i dag står i kö kommer att få stå kvar om de uppfyller de nya kraven. Också för dem gäller registreringsavgift och årsavgift.

VILLASPEKULATION

Slutligen kan tilläggas att den socialdemokratiska fullmäktigegruppen förra året motionerade om åtgärder för att förhindra tomtspekulation i Åtvidaberg. Arbetet med den motionen ligger just nu nere. Man avvaktar statsmakernas syn på frågan. Man kan ändå konstatera att de föreslagna reglerna för Åtvidabergs tomtköer kommer att försvåra eventuell villaspekulation.

Nu ökar trycket på Björsäter
Tomtkön fördubblad på ett år

Nu har det blivit tryck på Björsäter, den nordligaste socknen i Åtvidaberg. Det kan man utläsa inte minst av anmälningarna till tomtkön för Björsäter. På ett år har listan över intresserade i det närmaste fördubblats. Från 33 till 59. En av orsakerna till den ökade efterfrågan på tomter i Björsäter kan vara den ständigt lika långa kön för en tomt i Grebo.

Och för de Linköpingsbor som ändå kan tänka sig att bo i gränstrakterna lär Björsäter kunna erbjuda lika många fördelar som Grebo.

Men med den nuvarande planerade utbyggnadstakten för Björsäter lär det ändå ta några år innan de sist anmälda kan få en tomt. Bostadsbyggnadsprogrammet för de närmaste fem åren

På ett år har antalet intresserade av tomt i Björsäter ökat med nära det dubbla. Nu upptar tomtkön 59 namn

anger en hastighet på bara fem tomter om året.

700 I KÖ

Över huvud taget är efterfrågan på tomter i kommunen mycket stor. Sammanlagt har man på fastighetskontoret närmare 700 ansökningar.

Tomtkölistan för tätorten Åtvi-

daberg upptar i dag ca 300 namn. Om man anmäler sig i dag kan man i bästa fall få det första erbjudandet om tomt i slutet av 1980.

I Grebo tar det ännu längre tid. Uppskattningsvis fyra år. Här står 285 personer i kö. Tidigare har utbyggnadstakten i Grebo varit hög. Men nu har man beslutat

dämpa takten. Ungefär 90 procent av de sökande är Linköpingsbor.

Betydligt blygsammare är tomtköerna i östra kommundelen. Fem personer vill bygga i Yxnerum och sju i Forsaström. I Falcum upptar tomtkön sex personer. Men ingen av dem vill ha någon av de fyra tomter som finns lediga.

Hårdare bud i Åtvids tomtkö
Villaspekulation försvåras

Vi presenterar

HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

Vart går kommunens skattepengar?

Vad använder kommunen våra skattepengar till? frågar sig många. En del av svaret ligger i alla de byggnads- och anläggningsarbeten som varje år är igång. I år är kommunen engagerad i en rad projekt. Vi ska här översiktligt redovisa ett dussintal projekt som tillsammans beräknas kosta ca 18 miljoner kr.

Björnsäter ska få ett nytt modernt reningsverk med rening i tre steg. Arbetet pågår som bäst vid Klacktorp. Kostnad: 3,5 miljoner. Verket tas i bruk i sommar.

Basthagen

Senare i år börjar gatukontoret med exploateringen av Björnsäters nya villaområde. Anläggningsarbetena beräknas till 350 000 kr.

Gatukontoret är i detta nu som bäst i gång med att anlägga gator och dra ledningar i Basthagen. Projektet som beräknas vara hela året kostar kommunen 1,6 miljoner.

Barnstugan i Grebo

Mot slutet av året påbörjas anläggningsarbeten i sista etappen av utbyggnaden av Märsäng i Grebo. Kommunens kostnad ligger runt 1 miljon.

I Grebo påbörjas efter semestern utbyggnaden av barnstugan för femton heldagsplatser ytterligare. Kostnad: 650 000 kr. Utbyggnaden beräknas vara klar vid årsskiftet.

Åtvidaberg ska få en ny brandstation. Den gamla är för liten och där den ligger finns inte plats för en utbyggnad. Under året ska gamla Fallmans garage vid Linköpingsvägen rustas upp för 1,3 miljoner. I september väntas flytningen kunna äga rum.

Många är säkert bekanta med bråket om var kommunen bör ha sina förvaltningslokaler. Trots

två kommunalhus får inte alla tjänstemän plats. Det ser nu ut som om man bygger till Nya kommunalhuset. Om inget oförutsett inträffar börjar man arbetet i oktober. 2,7 miljoner kr lyder den väntade räkningen på.

För liten brandstation

I Falerum jobbar man med avloppsledningar för 400 000 kr och i Åtvid ska man sanera och komplettera va-nätet för 700 000 kr. I Åtvid finns det också anslaget 220 000 kr för en gångbro över järnvägen mellan Nygård och Garpan.

Slutligen är Åtvidaberg i stort behov av ett vattentorn. Det finns 2,5 miljoner kr i potten. Men det projektet får startas först om och när kommunen får AMS-hjälp. Placeringen av vattentornet är inte riktigt klar. Det lutar dock åt att man väljer Sockertoppen.

Kommunens enda lediga tomter finns i Falerum

Det har varit tunnsatt med byggbara tomter det senaste året. I Åtvidabergs tätort har det fränsett de sista tomterna i Fiskarhagen bara kunnat byggas en handfull frilliggande villor. Visst har det varit, och är fortfarande, en intensiv verksamhet i Nygårdssområdet. Men här är det fråga om ett entreprenadprojekt där antalet hustyper varit mycket begränsat.

Vidare har Åtvidabergs byggnadsbyrå fortsatt utbyggnaden av parhusen på Radhusgatan. Men frilliggande tomter där man själv kunnat välja och vraka bland olika villatyper har det varit ont om.

Nu kommer dock situationen att ändras betydligt under 1978. Just nu är man på flera områden inne i slutfasen i planarbetet. Eller i o m färdig. En kortfattad översikt visar följande.

I tätorten kommer den fortsatta utbyggnaden att ske i Basthagen, norr om Slevringevägen. I maj räknar man med att länsstyrelsen fastställer detaljplan för ca 100 tomter. I den första etappen blir det enbart fråga om frilliggande småhus. I höst kan första tomterna börja bebyggas.

För Åtvid gäller vidare att arbetet med kvarteret Golfbollen i Västatorp kommer igång. Åtvidabergs byggnadsbyrå ska här

uppföra tio villor och beräknas kunna starta före semestern.

I Grebo finns fastställda planer i Märsängsområdet. En etapp är under utbyggnad och här finns

sex tomter kvar som man just nu fördelar. De 24 tomterna i sista etappen släpper man inte till kön förrän nästa år.

I Björnsäter finns i dag inte en

enda ledig tomt. Men förslag till byggnadsplan är upprättad och just nu ute på remiss. Fastställelse kan ske i augusti i år. Planen gäller 45 tomter i Tegelsäter öster om fotbollsplanen.

Kommunens enda helt lediga tomter finns i Falerum. Men ingen verkar intresserad av de fyra som erbjuds. Fastighetskontoret har inlett arbetet med områdesplan för Falerum.

För Hannäs, Kvarnvik och Yxnerum gäller att man ska göra s k planutredningar. Det arbetet kan leda till 4-5 tomter på respektive ort.

*

I Åtvidaberg fanns 1975 exakt 5 221 lägenheter. Hela 55 procent av alla lägenheter utgjordes av villor och småhus. Motsvarande siffror för hela Östergötland var 38 procent.

Fler flyttar till än från Åtvidaberg

Det var en väldig omsättning på flyttlassen i Åtvidaberg förra året. Sammanlagt rörde sig nästan 900 personer över gränserna. Och faktiskt. Det var flera som 1977 flyttade till Åtvidaberg än från kommunen. Det kan man ju förstå. Så fint som det är här. Och så trevliga människor sedan.

Nu blev det inget jätteöverskott. Men 42 personer på plussidan är en trend som bör glädja inte minst politikerna. För jämför man med 1976 så finner man att det då var 91 fler som flyttade från Åtvid än till östgötmopolen. 1975 var det minus 99.

Det vanligaste är att folk flyttar inom Östergötlands län. Flyttutbytet med de andra kommunerna i länet uppgår till 545 personer. Naturligtvis dominerar Linköping. Dit flyttade förra året 144 åtvidabergare medan 213 Linköpingsbor bosatte sig i Åtvid, de flesta i Grebo.

De flesta "utflyttarna" var i åldrarna 15-34 år medan "hit-

Lena Källström och Eje Öst på kommunens mättningskontor har all anledning att vara nöjda

Turistkartan i Åtvid ligger före sin tid!

... Alldeles i dagarna har Åtvidaberg fått en ny, färggrann och ovanlig turistkarta. Karta, förresten. Egentligen är det ett stort fotografi på nära en kvadratmeter. Tekniken har hittills bara använts i två andra kommuner i hela Sverige. Dels i Motala, fast bara halvvägs, dels i Borlänge, och där i betydligt mindre skala. Det skulle inte förvåna om Åtvids nya turistkarta blir en bässtäljare. För inte nog med att den är både finurlig och informativ. Den är också dekorativ.

Bakom idé och genomförande ligger mättningsingenjör Eje Öst med assistans av kartritaren Lena Källström. Arbetet har tagit dem nästan två år, 120 000 kr och massor av tid i ett redan överlastat mättningskontor.

Men så har de också lyckats få fram en karta som inte är inaktuell redan när den kommer ut. Vi ligger t o m en bit före verkligheten eftersom vi ritat in de områden som står i tur att byggas ut, berättar Eje Öst. Vi har tagit oss friheten att flytta på brandstationen.

Grundmaterialet till kartan är ett flygfoto som togs sommaren 1976. Flygfotot har sedan omar-

betats till en fotokarta som i sin tur färglagts. Så har alla vanliga gator markerats med vitt och genomfarterna med gul färg. Grönområdena är naturligtvis gröna med en extra djupgrön färg i frilufts- och rekreationsområden. Sjöarna är blåa, offentliga byggnader löngröda och industriområdena lila.

Med hjälp av gatuförteckning och ett rutnät på kartan hittar man snabbt och lätt den plats man söker.

Hela framsidan upptar ett foto över Åtvidabergs tätort. På baksidan finner man mindre foton över Grebo, Björnsäter, Falerum och Berg. Likaså finns där en översiktskarta över hela kommunen och för säkerhets skull en förenklad kartskiss över Östergötland med angränsande län. En förteckning över sevärheter och möjligheter till friluftaktiviteter kompletterar kartan.

Åtvidabergs nya adress-turistkarta, som den egentligen heter, har i den första upplagan tryckts i nära 6 000 exemplar. Så snart den tillhörande informationsfoldern är klar och kommunen bestämt sig för priset kommer "färgfotot" att kunna börja säljas.

Då kan man köpa den och leta reda på sitt lilla hustak.

Vart femte hushåll har hund i Åtvid

Människans bästa vän, hunden, har ökat i antal i Åtvidaberg. Under 1977 registrerades för första gången över 900 jockey i Åtvid. Eller för att vara exakt 923. Det är en ökning med 33 vovvar om man jämför med 1976. Det betyder vidare att ungefär vart femte hushåll i kommunen håller sig med en hund.

Det betyder också att hundägarna, i varje fall de laglydiga, levererade in nära 65 000 kr i hundskatt till kommunalkontoret.

Hittills i år har skatten betalats för 865 hundar. Men då är det också många hundägare som inte hunnit med att skicka in de 70 kronorna eller tala om att deras hund avlidit eller sålts. Egentligen skulle den här affären vara klar vid januari månads utgång. Men påminnelser kommer.

Av registreringarna framgår att tax är den vanligaste rasen. I varje fall om man slår ihop kort-häriga, långhäriga, slåthäriga, strävhariga och alla andra häriga taxar. Men det finns också mycket gott om drever och blandras.

Utför allt inom måleribranschen

MÅLERIFIRMA

Gösta Petersson

ÅTVIDABERG - Tel 0120/700 12, 700 49

INSTALLATIONER FÖR kraft • belysning • tele

NEA
gruppen

ÖSTERGÖTLANDS
ELEKTRISKA AB

BÄCK-
STEDTSG 4
TEL
0120/146 20

Vi presenterar

HANDEL, HANTVERK, BYGGE I

ÅTVIDABERGS KOMMUN

ÅTVIDABERG

Ny ordförande i Trivselklubben

Trivselklubben Vi reser hade på lördagen årsmöte i Folkets hus. Initiativtagare till klubben och även dess ordförande under klubbens elvaåriga historia har varit Robert Ekström. Till det här årsmötet hade han undanbett sig omval. Till ny ordförande utsågs Bertil Svensson. Denne övertar också Robert Ekströms uppdrag som reseledare. Robert Ekström avtackades på vederbörligt sätt med blommor och utsågs omgående till hedersordförande.

Förhandlingarna med de omkring 130 närvarande medlemmarna leddes av Ivan Nähdin. I styrelsen omvaldes Ulla Svensson, Malkolm Karlsson och Bror Holm. Kassan omslöt ca 70 000 kr och antalet medlemmar uppgick vid årsskiftet till 245. Under det gångna året anordnades sex olika resor med tillsammans 400 rese-
närer.

Samtidigt hade också trivselklubbens syjunta årsmöte. Här omvaldes ordföranden Greta Ekström och sekreteraren Gunborg Larsson i styrelsen. Kassaomslutningen var 9 300 kr. Man anordnade förra året bl a besök på Östergården och en handarbetsauktion som inbringade över 3 000 kr. Syjuntan skänkte 1 000 kr till huvudklubben, 200 kr till riksföreningen för reumatism och julgävor till två barnrika familjer i Åtvid. Efter förhandlingarna bjöds på kaffe och landgång. För den musikaliska underhållningen svarade Nils Karlsson, Per-Arne Karlsson och Anders Byström.

Gårdserums kyrkokör medverkade vid botdagens högmässa i kyrkan och sjöng bl a före och efter predikan av kyrkoherde Clase-Göran Rosén. En kollekt till Svenska ekumeniska nämnden för kamp mot rasism gav 92 kr. Som avslutning spelade kantor Nils Bokblad musik av Nyvall.

Cigarretter för 10 000 stals. Vid ett inbrott natten till måndagen i Pressbyråns kiosk vid sporthallen, Åtvidaberg, stals cigarretter för uppskattningsvis ca 10 000 kr. Förovarna har även försökt bryta upp ett kassaskåp men utan att lyckas.

Pimpelmästerskap. Sportfiskeklubben Spiggen stod på lördagen som arrangör för årets sportlovs-mästerskap i pimpelfiske. Närmare 40 ungdomar deltog i mästerskapet som avgjordes på By-sjön. Det var väl lite sisådär med fiskelyckan. Men Stefan Larssons resultat i den äldre klassen var dock mycket bra. Resultat: 11 år och äldre: 1) Stefan Larsson, 779 gram; 2) Göran Wernersson, 496; 3) Lars Lindberg, 431; 4) Stefan Andersson 392; 5) Per Sjöberg 278; 6) Per Lundqvist 227. Yngre än 11 år: 1) Petter Klint 286; 2) Peter Nilsson 216; 3) Camilla Uhrberg 136; 4) Ulf Johansson 105; 5) Magnus Anspach 98.

Åtvidabergs Rödakorskrets hade på måndagen årsmöte på Åtvidabergs hotell. Styrelsen med Roland Larsson som ordförande fick förnyat förtroende. Av verksamhetsberättelsen framgår att förra årets klädinsamling slog alla tidigare rekord. Åtvidaberg kunde skicka nära två ton kläder till organisationens katastrofför-råd i Halmstad. Kretsen räknade vid årets slut 330 medlemmar. Inom kårgruppen har man 25 aktiva personer som bl a tjänstgjort vid fotbollsmatcher och orientering. Vidare har man medverkat vid olika informations- och övningstillfällen. Röda korsets badklubb för dem som behöver förhöjd vattentemperatur har fortsatt verksamheten. I genomsnitt 18 personer deltog vid de 32 sammankomsterna. Mattjänsten för sjuka och pensionärer distribuerade förra året 5 481 matportioner.

Åtvidabergsserierna i bowling är snart färdigspelade. I grupp I blev dock senaste omgången uppskjuten men i de övriga två grupperna var det spel. Grupp II har två omgångar kvar och här leder Falla med två poäng före DFF. I grupp III leder JFC med två poäng före Yrko inför sista omgången. Resultat grupp II: Falla—Losers 12—4, SR—Fortuna 4—12, DFF—Reserven 6—10, bästa resultat individuellt Magnus Thell, Fortuna, 778. Grupp III: ÅSSA—Texaco 1—15, Jafa—CJM 12—4, JFC—Grebo 16—0, Yrko—Ekängen 8—8, bäst individuellt Anders Brommesson, JFC, 773.

Tro det eller inte, men det är snart vår. I varje fall om man med vår menar den meteorologiska medelvåren. För Åtvidabergs del infaller den den 23 mars. I år på själva skärtorsdagen. Meteorologisk vår är det när dygnets medeltemperatur ligger över noll grader.

Lärkan är här. Det rapporterar Sture Carlsson, Sunnebo, Åtvidaberg, som på tisdagen både såg och hörde en lärka.

Vid årsskiftet hade Åtvidaberg 12 917 invånare. Det är inte särskilt mycket om man jämför med kanonerna Norrköping på 120 000 och Linköping på 110 000. Men i hela landet finns det faktiskt 105 kommuner som är mindre invånarmässigt. Närmast ligger Tidaholm med 13 056 invånare.

Färre på Facit. Vid årsskiftet 1977—78 hade Facit 1 549 anställda. Det är 115 färre än året innan. Jämför man med hösten 1973 då företaget t o m raggade folk i Norrland och på Gotland och hade sisådär en 2 300 antecknade på lönelistorna så har det hänt en del. 413 av de anställda är tjänstemän. På Örsätter jobbar 887 personer.

Åtvidabergssektionen av Träindustriins avd 10 har haft årsmöte och omvalt de avgående ledamöterna i styrelsen, där Lars-Axel Larsson är ordförande. Även val till arbetarekommunen, LO-sektionen och ABF förrättades. Sektionens studieverksamhet har samlat 67 deltagare i åtta studie-cirklar. Vid årsmötet informerade ombudsman Gillis Eriksson om den nya semesterlagen.

bridge

ÅTVIDABERGS BS har spelat 2-ronden i KM. Resultat: grupp 1: 1) Å Bergström/Å Gustavsson 228 poäng, 69,1 procent; 2) K-A Ny/B Ny 192, 58,2; 3) Å Wessman/Å Rundberg 181, 54,8; 4) Å Karlsson/M Söderström 177, 53,6; 5) Å Lindqvist/K Risto 169, 51,2. Medel=165 poäng. Sammanlagt: 1) Å Bergström/Å Gustavsson 390 poäng, 118,2 procent; 2) Å Wessman/Å Rundberg 381, 115,4; 3) Å Lindqvist/K Risto 351, 106,4; 4) K-A Ny/B Ny 345, 104,6; 5) J-E Lundqvist/J-W Hägg 342, 103,6. Medel=330 poäng.

ÅTVIDABERGS BS har spelat 2-ronden i Lilla KM. Resultat grupp 2: 1) S Härlin/K Karlsson 31 poäng, 77,5 procent; 2) B Nilsson/U Gustavsson 22, 55,0; 3) J-E Bruce/K Nilsson 21, 52,5. Medel=20 poäng. Sammanlagt: 1) S Härlin/K Karlsson 60 poäng, 150 procent; 2) G Olsson/S Nilsson 51, 127,5. Medel=40 poäng.

ÅTVIDABERG

Icke-rökarna i Åtvid på frammarsch

Fortsätter Visir att öka som hittills är hela Sveriges befolkning medlemmar om fem år. Det sade Olof Söderbäck när Visir i Åtvidaberg hade årsmöte i Alléskolans bibliotek på måndagen. Skämtsamt förstås. Men faktum är att Visir (= Vi som inte röker) i Åtvidaberg haft en väldig skjuts på sin verksamhet. Vid starten i höstas var man åtta tappra. Inför årsmötet hade antalet ökat till drygt 40 och i dag är man över 60 medlemmar.

Gruppen bedriver en tämligen intensiv kampanj mot rökningen i samhället. Man har bl a del i Alléskolans antirök-kampanj i höstas. Man har fått till stånd vissa förbättringar för icke-rökare på ÅSSA och Forskraft.

På måndagen beslutade man agera ännu mera för rökfri miljö i Åtvid. Kommunstyrelsen får en skrivelse där Visir kräver rökfria lokaler på fritidsgården, rökfria kommunala sammanträden och rökfria lokaler för allmänheten på kommunalkontoret. Likaså vänder man sig till Stallet och begär att rum där reserveras för icke-rökare. Försäkringskassan tillskrivs med krav att åtminstone väntrummet hålls rökfritt.

I styrelsen invaldes Gun Söderbäck efter Öjul Bertilsson. I övrigt omvaldes hela styrelsen med Vera Johansson som ordförande.

Jättesatsning på passionskonserten

I år satsar man mer än vanligt på den redan av traditionen mycket omfattande passionskonserten i Åtvid. På programmet står Johannespassionen av Bach. Det blir det största kyrkomusikaliska samlade verket som någonsin framförts i Åtvid. Konserten beräknas ta ungefär två timmar.

Som vanligt medverkar Åtvids kyrko- och ungdomskörer liksom Åtvidabergs allmänna sångkör. Sammanlagt blir det omkring 100 körmedlemmar som normalt dirigeras av Ingemar Ericsson respektive Karin Björkman. Passionskonsertens dirigent blir nu Stellan Jonsson från Norrköping. Med sig har han Immanuelskyrkans kammarkör och en orkestergrupp. I kören ingår t ex basbarytonen Bo Ohlgren och tenoren Thomas Sunnegård. Likaså finns där tenoren Torbjörn Hedman som tidigare gjort flera uppskattade framträdanden i Åtvid. Det är också han som förmedlat kontakten mellan församlingen och Norrköpingskören.

I orkestergruppen ingår flera studerande vid musikaliska akademien. Namnet Sunnerstam återfinns också i orkestern.

Tomtkön i Falerum

Vadärsanning?

Hur är det med kommunikationerna i kommunalkontoret i Åtvidaberg? I Östgöta Correspondenten i mars finns en stor rubrik "Kommunens enda lediga tomter finns i Falerum", och i artikeln står det att ingen verkar intresserad av de fyra tomter som erbjuds.

Tomtspekulanter som hos kommunalkontoret efterfrågat tomt i Falerum har fått svaret att inga tomter finns, men att kommunen hösten 1978 planerar att upprätta områdesplan för nya tomter.

I stället för att tala om var dessa fyra lediga tomter finns har spekulanter hänvisats till Grebo eller Åtvidaberg.

Vill man inte ha någon bebyggelse i Falerum eller finns inga lediga tomter? Vad är sanning?

K O LUNDBERG

*

Formuleringen i notisen var inte helt lyckad. Det medges. Så kan det gå när sammanfattningar ska göras på begränsat utrymme. En grundligare beskrivning av situationen i Falerum är följande.

I september 1977 erbjöds tomtkän på fem personer i Falerum två lediga tomter norr om Hannäsvägen. Ingen tecknade sig. Däremot föreslog en tomtspekulant vissa ändringar i tomtplanen. Det tyckte man på fastighetskontoret var ett bra förslag. De båda tomterna drogs in, en ny plan utarbetades och man har nu fått fram en plan med fyra tomter.

Så snart gatukontoret hunnit med gatu- och ledningsarbetena, vilket beräknas ske under senhösten i år, ska tomterna på nytt erbjudas tomtkän. Då hoppas man på ett större gensvar från de annekade tomtspekulanterna.

Ovanstående bekräftas av fastighetskontoret som kanske inte ska lastas för missförståndet.

CHRISTER BERG
Åtvidabergsred

11/3

Veronica Bergqvist, 6 år, med värprimörer i handen

Årets första tussilago

Fredagen var en härlig dag i Åtvidaberg. För första gången på över två veckor visade sig solen. Varm och givmild. Satte ännu mera fart på upptäckningen av den vid det här laget rätt smutsiga snön. Dikena börjar bli fulla av vatten. Grusvägarna förvandlas till leråkrar. Kladdigt, varmt och vår.

Årets första känsla av vår fick sig en extra kick. För nu har också tussilagon börjat titta fram i de första snöfria sydslänterna utmed vägarna. Först på plan i Åtvid var sexåriga Veronica Bergqvist på

Norrgårdsvägen. Hon var ute och gick med sin syster Carol och hittade i ett dike intill Sunnebovägen massor av knoppiga tussilago. En och annan hade dessutom slagit ut.

SIDAN TRETTON —

Åtvidaberg

AIF-problem

1977 var ett inte alldeles problemfritt år för Åtvidabergs IF. Det framgick vid föreningens årsmöte i klubblokalen på torsdagen. Man har haft ont om ledare, fick ett stort ekonomiskt underskott och har haft det allmänt besvärligt med lokaler och träningsförhållanden för frilidrottarna. Man har till och med skjutsat ungdomar till Linköping eftersom det inte finns någon frilidrottsarena i Åtvid.

Men trots att man inom föreningen räknar med att matchen mot ekonomin i år kommer att bli hårdare än någonsin ser klubbledningen med optimism framtiden an.

Den första åtgärden blev en i det närmaste total ommöblering i styrelsen. Kurt Höckert kvarstår som ordförande. Till ny sekreterare valdes Marie Lindersjö och till ny kassör Tommy Kullman. Dessutom utökades styrelsen med en representant från varje sektion. Dessa blev Thord Kalm, Stig Lindman, Alna Loord, Arne Bergsén, Börje Gustafsson, Bernt Lindersson och Ingrid Grönqvist.

Kassaomslutningen 1977 blev nära 97 000 kr med en förlust på närmare 16 000 kr. Förlusten förklaras bl a med inköpet av ett mycket stort parti kaffe, försenad hyresdebitering och sämre utfall än väntat på lotterierna.

Nu räknar man emellertid med att kaffeaffären i år skall ge god förräntning. Vidare höjdes medlemsavgiften med fem kr och man ska höra med andra föreningar om de vill hyra in sig i klubblokalen. Kurt Höckert förvarnade om att kostnadsjakten ska intensifieras. Liksom försöken att få flera inkomstkällor. Bl a pågår bildandet av en föräldraförening.

Byggnadsföreningen Viking i Grebo höll på onsdagen årsmöte. Hela styrelsen med Stig Johansson som ordförande omvaldes. Man kommer i år att fira föreningens 50-årsjubileum. Stig Johansson gjorde en historisk tillbakablick och nämnde bl a problemen att få tag på en lämplig tomt. Ett Folkets hus ansågs inte kunna ligga för nära kyrkan. 1934 inleddes byggnadsarbetet med samlingslokalen som året därpå var klar. Byggnadskostnaden uppgick till knappt 9 000 kr.

Gårdserums CKF hade på onsdagen månadsmöte hos Vera Persson i Halsebo där omkring 20 medlemmar samlades. Man beslutade att med Karin Gärme som ansvarig till hösten anordna en kurs i folkliga danser. Lillian Gustafsson rapporterade om en informationsdag i Söderköping. Efter förhandlingarna anordnades en tipstävling som vanns av Ingegärd Wincent. Kvällen avslutades med att värdinnan bjöd på kaffe.

Arbetssökande ökar i Åtvid Två heltidsjobb för 242

Roligare jobb kan man ha än att vara arbetsförmedlare i Åtvidaberg. Vid månads-skiftet januari/februari hade man fyra lediga platser att erbjuda 221 arbetssökande. En månad senare har arbetsförmedlingen bara två (2!) fasta heltidstjänster att erbjuda. Det är en tjänst som biträdande socialchef och en tjänst som församlingsassistent. Båda tjänsterna har varit ledigförklarade i flera månader och bland de arbetslösa i Åtvid finns det knappast någon som har behörighet att söka dem.

Vid månads-skiftet februari/mars hade dessutom antalet arbetssökande ökat med ett 20-tal till 242. Av dessa är just nu ett 50-tal sysselsatta i beredskapsarbete. Inom kort kommer ytterligare en grupp om tio personer att få beredskapsarbete.

I Åtvidaberg går just nu 145 personer helt utan arbete. 24 har ett tillfälligt arbete och 21 har fast anställning men söker något nytt. Av samtliga registrerade på arbetsförmedlingen är 116 ungdomar under 25 år. För den gruppen

är det mest bekymmersamt.

Antalet arbetssökande kvinnor är också mycket stort. Den gruppen består av 137 personer. Kvinnorna är också svårplacerade. I all synnerhet som de allra flesta bara kan tänka sig ett arbete i Åtvid. Man är inte särskilt hågad att pendla över huvud taget.

Förutom de två fasta heltidstjänsterna kan faktiskt arbetsförmedlingen, i varje fall statistiskt, erbjuda ytterligare 25 jobb. Företag och institutioner börjar bli färdiga med sina semesterlistor

och anmäler behov av vikarier. Likaså söker landstinget en hel del folk till sin anläggning i Missmyrå norr om Åtvidaberg. Men där är det också fråga om sommarjobb.

Enligt arbetsförmedlingens statistik är i dag 1,8 proc av befolkningen i Åtvidaberg anmälda som arbetssökande. Jämfört med de övriga kommunerna i Östergötland är det en låg siffra. Lägre har man bara i Söderköping och Valdemarsvik.

CHRISTER BERG

Nästan som Månen

Lennart Bergström

□□□ Så nära vinnaren i Vasaloppet har ingen östgöte varit sedan Månen Karlsson från Valdemarsvik och Boxholm och IFK Mora blev andre man en minut efter Janne Stefansson 1968.

Lennart Bergström, 25-årig snickare, löpare och skidåkare från Åtvidaberg, kan se tillbaka på en fin skidsäsong. Och vilken fantastisk prestation att bara förlora med åtta minuter till segraren Jean Paul Pierrat i Vasaloppet i söndags.

Lennart gjorde Vasaloppsdebut med 561:a plats för två år sedan. Förra året var Lennart 76:e man och nu blev han bäste östgöte före Bertil Jonsson i Boxholm på placering 64.

Lennart låg länge och kämpade tillsammans med Tommy Jönson (sensationstvåan), Matti Kuosku, Limby, Thomas Magnuson och de andra toppåkarna. Ja, han passerade till och med den slutlige vinnaren Jean Paul Pierrat efter 15 kilometer när denne gjorde en fransysk visitt vid sidan av spåret för att låta slita vatten.

— Det här är nog min bästa säsong, säger Lennart, som dock inte lyckats bli distriktsmästare. Han fick nöja sig med andraplats.

Nya värtecken i Östergötland

Knappt hinner solen låta sin värme flöda under tre härliga marsdagar förrän värtecknen börjar flyta in. Våra trognaste rapportörer tillhör den unga generationen flickor. I fredags hittade Verónica Bergqvist tussilago i Åtvidaberg. På söndagen kunde Åtvidflickorna Camilla Römson och Berit Kindvall glädjestrålande berätta att de hittat årets första blåsippor som växte vid Krutkällaren i Nygårdsområdet.

Därmed ligger blåsippan en månad före programmet. För "normaldagen" för blåsippan är den 10 april. Nu väntar vi ivrigt på fler värtecken. Och undrar förstås varför inte vuxna människor ser, eller rapporterar, bevis på att våren äntligen är här för gott.

15/3

Tillstånd kan sökas för "pirattelefon"

□ □ □ Televerket erbjuder oss abonnenter tre olika typer av telefonapparater — Dialogen, Ericofonen eller Kobran och en väggtelefon. Varje modell kan fås i olika färger. Den vanligaste, Dialogen, i sex färger. Men det verkar som om televerkets utbud inte är tillräckligt för alla. Antingen det nu är för att man vill skilja sig från mängden, av estetiska eller andra orsaker vill ha en "snyggare" apparat så har under senare år allt fler utrustat sig med en apparat i "guld och marmor". S k antika telefoner, eller pirattelefoner, finns nu att köpa inte bara utomlands utan också på den svenska marknaden.

Det må så vara att det gått mode i telefonerna. Men frågan är om varje innehavare av "antik" telefon har läst punkt 10 under Allmänna villkor för telefonabonnemang.

□ □ Finstilt förbud

Villkoren finns i telefonkatalogen. Finstilt förstås. Men där kan man bl a läsa att apparat eller ledning av vad slag det vara må som inte tillhör televerket inte utan televerkets medgivande får anbringas på eller anslutas till televerkets apparater och ledningar.

Det betyder i klartext att det är förbjudet att använda andra telefoner än de som televerket lånar ut. Följer man inte den här bestämmelsen kan konsekvensen bli att televerket helt sonika stänger av telefonlinjen.

□ □ Legal försäljning

Det finns i dag många affärer som säljer anordningar av mer eller mindre mystiskt utseende, säger försäljningsinspektör Bertil Palmér vid televerket i Norrköping. Någon bestämmelse som förbjuder försäljning finns inte. Det är inte heller förbjudet att köpa pirattelefoner. "Brottet" begås först när apparaten ansluts i televerkets jack.

Televerket bedriver ingen detektivverksamhet för att sätta åt dem som använder pirattelefon. Ändå händer det att man kommer på en och annan. Det sker, säger Bertil Palmér, van-

En pirattelefon, tillåten att köpa, förbjuden att använda

ligen när en abonnent klagar på att det hörs så dåligt i hans eller hennes telefon.

□ □ Avstå från köp

Bertil Palmér har egentligen bara ett råd till dem som funderar på att köpa en pirattelefon: Avstå från köpet!

Men när det föreligger speciella omständigheter kan televerket ge tillstånd till andra än sina egna telefoner. Det gäller

CHRISTER BERG

rar på att köpa en pirattelefon: Avstå från köpet!

Men när det föreligger speciella omständigheter kan televerket ge tillstånd till andra än sina egna telefoner. Det gäller

tex handikappade med speciella problem. Likaså på platser typ oljerraffinaderi där explosionsrisken är särskilt stor.

□ □ Bandspelare m m

Bertil Palmér erinrar slutligen om att förbudet i punkt 10 inte bara gäller apparatur som direktansluts i telefonjack. Det är inte heller utan vidare tillåtet att ansluta bandspelare, mekaniska anordningar eller högtalare till televerkets telefoner. Extrautrustning finns på televerkets försäljningsställen. Har man andra behov måste man ha televerkets tillstånd.

Ur televerkets Allmänna villkor för telefonabonnemang. Punkt 10:

"Apparat eller ledning av vad slag det vara må, som inte tillhör televerkets, får inte utan televerkets medgivande anbringas på eller anslutas till televerkets apparater och ledningar. Detta förbud gäller inte endast om härigenom upprättad förbindelse är elektrisk utan även om den är t ex akustisk, magnetisk eller mekanisk. Om abonnent inte följer här angiven föreskrift kan televerket komma att — efter skriftligt meddelande — avstänga och nedta av denne abonnerade anläggningar, som tillhör televerket. Underhåll av televerket inte tillhörig apparat eller ledning, som medgivits ansluten till verkets apparat eller ledning, skall ombesörjas av abonnenten."

Knapptelefon nåt som kommer

Det ska bli enklare att telefonera. Även om det väl inte kan anses som någon större konst att fingra sig fram på "petmojen" så ska vi i ett av världens mest telefonerande länder få det ännu mera bekvämt. Det får vi när fingerskivesystemet spelet ut sin roll och knapptelefonerna breder ut sig över landet. Ett snabbare och mera funktionssäkert system.

Redan i dag finns det en del

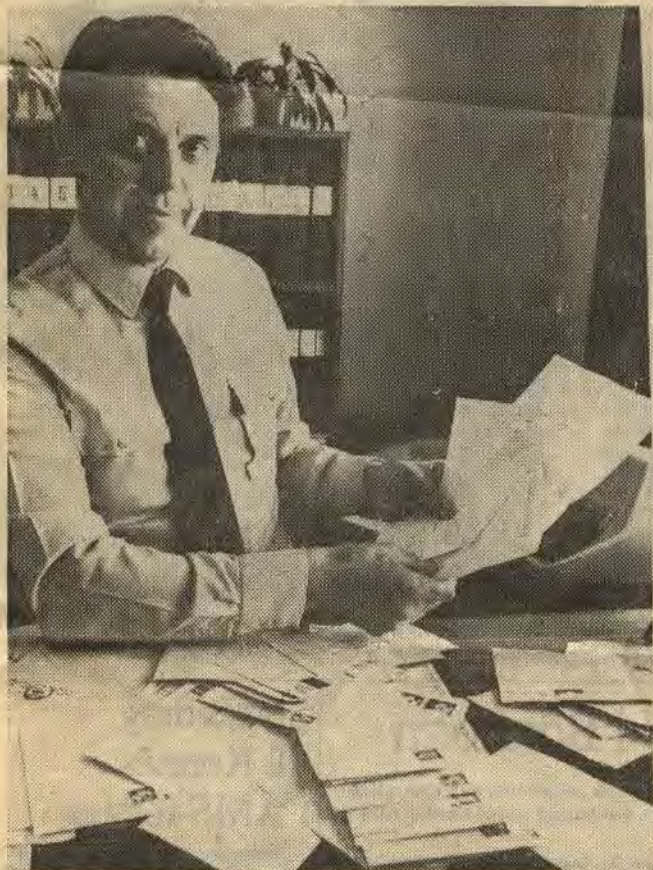
knapptelefoner i Sverige. Vissa handikappade har knapptelefon. I Nynäshamn där televerket har sina verkstäder har abonnenterna haft knapptelefon i ett 20-tal år. Men dessa knapptelefoner är av en invecklad typ. Utrustningen "översätter" tryckimpulserna till samma impulser som finns i fingerskivetelefoner.

De knapptelefoner som nu skall tas i bruk är av väsentligt enklare konstruktion. Här utlöser varje knapp en ton i olika ljudlägen. I stället för 10 hål i en fingerskiva får man tolv knappar. De två "extra" knapparna

ger den nya telefonen en rad nya funktioner. Den som varje dag ringer samma telefonnummer flera gånger får det bekvämt. I stället för att slå riktnummer och sex siffror så blir det i stället bara ett tryck-tryck-tryck, och man är framme. Det är bara ett exempel.

Den som ser fram mot att få en egen bildtelefon kan bereda sig på en ännu längre väntetid. Visserligen är det i dag inga tekniska problem som står i vägen. Men väl ekonomiska. Och för närvarande går utvecklingsarbetet med bildtelefon på sparlåga.

Värnäs säteri svaret på bildgatan 1 mars

Polisinspektör Knut Tingebjörnsen måste sprätta upp fyra kuvert innan han fick fram den första rätta lösningen i bildgatan

Värnäs säteri var rätta svaret på bildgatan i Correspondentens Åtvidabergssidor den 1 mars. Gården med anor från slutet av 1600-talet ligger i Värna socken norr om Åtvidaberg. Massor av tävlingsdeltagare hade lyckats knäcka nöten. Men det fanns också i brevsörden många andra förslag på vad det var för byggnader som Olle Söderbäck fångat på sin teckning. Polisinspektör Knut Tingebjörnsen som förrättade dragningen måste faktiskt sprätta upp fyra brev innan han fick fram den första rätta lösningen. Den hade inlämnats av fru Eva

Andersson i Skärstad utanför Motala. I belöning får hon en Söderbäckreproduktion. Övriga pristagare får varsin Piggare med Corren-tröja eller en Piggare-handduk. De lyckliga är Karin Göhlman, Åtvidaberg, Roger Hallingström, Åtvidaberg, Sonja Svensson, Åtvidaberg, Ann Haraldsson, Åtvidaberg, Anna-Greta Johansson, Åtvidaberg, Eric Dahlgren, Åtvidaberg, Karl-Axel Pettersson, Åtvidaberg, Olof Wærnberg, Norrköping, Siv Brusman, Linköping, och Sven Wessman, Åtvidaberg.

Nu har också Åtvidaberg problem med barntillsynen

Så sent som hösten 1976 kunde Åtvidabergs kommun erbjuda daghemsplats för alla barn som behövde tillsyn. En lika glädjande som ovanlig situation. Men på kort tid har läget förändrats negativt. I dag har man en kö på 145 barn. Pengarna räcker inte till mer än att man klarar av de ca 300 barn som nu är placerade på daghem, familjedaghem, fritidshem och deltidsskolor.

Beräkningar visar att sociala centralnämnden skulle behöva ytterligare 615 000 kr för att täcka hela behovet. Nu har nämnden gått in i fullmäktige med en begäran att få disponera ca 200 000 kr för att åtminstone klara de mest akuta fallen.

Kölistan upptar således 145 barn. Av dessa önskas heldagsplacering för 36 barn. Det är föräldrarna till dessa som har det svårast. 80 barn är antecknade för deltidspacering. För resterande 29 barn som behöver en plats är läget mindre akut eftersom åtminstone ena föräldern för närvarande är utan arbete.

Om vi får disponera ett beräknat överskott på ca 100 000 kr och får ett tilläggsanslag på 100 000 kr kan vi lösa frågan för närmare hälften av barnen i kön, säger Harriet Insulander på socialkontoret. Det skulle innebära att de förtursberättigade får tillsynen löst i familjedaghem.

Här i Åtvid har vi förut haft en mycket gynnad situation, säger Harriet Insulander. Men nu har det hänt här, liksom i övriga landet, att kvinnor under en lågkon-

junktur i större utsträckning än vanligt behåller sina jobb.

Särskilt svårt är läget i Grebo där kölistan upptar 31 barn. Det är också där man har svårast att rekrytera dagmammor. För övriga Åtvidaberg tror man dock att problemet skall gå att lösa om man nu får de begärda medlen.

CHRISTER BERG

Klockor stals i Åtvidaberg

Två ynglingar, 17 och 20 år gamla, krossade med en isklump en ruta till Åtvidabergs ur och optik på Stenhusgatan. Klockor för ett värde av 5 000 kr stals. Brottet klarades upp av Åtvidabergspolisens redan på fredagsförmiddagen. Polisen fick vissa tips och när man sedan besökte ynglingarna fann man hela bytet i lägenheten.

Räcker med pilsner. Sociala centralnämnden har tidigare i år uttalat sig om en ansökan om att få servera öl, starköl, vin och sprit på golfklubbens klubbhusrestaurang. Man gick då med på fullständiga rättigheter under tiden 15 september—15 maj till slutna sällskap. Ansökningen gällde också fullständiga rättigheter till medlemmar med gäster övrig tid på året. Centralnämnden menade att det kunde räcka med pilsner. Därpå vandrade ärendet vidare till kommunstyrelsen där man uttalade tveksamhet över beslutet i centralnämnden. Ni får ompröva beslutet, tyckte man. Det har nu sociala centralnämnden gjort. Nämnden vidhåller ändå sin tidigare inställning att det räcker om golfspelarna läskar sig med pilsner.

Metalls avd 140 i Åtvidaberg har haft årsmöte på Folkets hus. I styrelsen invaldes Johnny Andersson och Roland Gustavsson efter avgående Axel Gustavsson och Agne Svensson. Ordförande Hans Hammarlund avtackade de båda med blommor. Vid mötet gav Agne Fasth en information om planerna på att bygga ut Metalls kursgård i Yxnerum. Tillbyggnaden är beräknad till sex miljoner kr. Man beslutade att ge handelsbolaget Arbetarörelsens fastigheter ett lån på 10 000 kr. I verksamhetsberättelsen konstaterar styrelsen bl a att löneökningarna inte håller jämn takt med prisstegringarna. Man manar därför till ökad kamp för att få tillbaka en socialdemokratisk regering. Samtidigt ser avdelningsstyrelsen det angeläget att den ekonomiska demokratin genomförs.

Sociala centralnämnden i Åtvidaberg lyssnade på kritik om äldreomsorgen

Det var i november förra året som sociala centralnämnden i Åtvidaberg presenterade sin utredning om det framtida åldringsboendet i kommunen. Utredningen utmynnade i ett förslag som innebar att man skulle minska på antalet platser i traditionella ålderdomshem och i stället satsa på servicebostäder för äldre. I för-

Kritiken mot förslaget från sociala centralnämnden gällde främst tankarna på att vare sig Björsäter, Hannäs eller Grebo i framtiden får någon ersättning för de ålderdomshem som läggs ner. Nu har sociala centralnämnden tagit slutlig ställning. Och man har delvis lyssnat på remissinstanser och mötesdeltagare.

Kvar står visserligen det ursprungliga förslaget att ålderdomshemmen i kommunens ytterområden läggs ner. De är i regel i mycket dåligt skick. I Åtvidaberg byggs 50 servicebostäder och i Falerum 15. Principen att satsa på serviceboende slås därmed fast. Likaså principen att människor skall kunna bo kvar i sina hem så länge som möjligt. Till den änden är man beredd att satsa på utökad hemhjälpssverksamhet.

Som svar på kritiken utifrån säger nu nämnden att ålderdomshemmen i Björsäter och Grebo inte läggs ner förrän andra boendeformer kunnat ordnas där. Man tänker sig då hyresbostäder anpassade för äldres behov.

När det gäller Hannäsdelen av Åtvidaberg förordar centralnämnden en utredning som skall se över om man i Kvarnvik kan bygga bostäder för att täcka bostadsbehovet för pensionärer i området. 5-6 lägenheter skulle det i så fall bli fråga om.

Sociala centralnämnden kommer nu också att arbeta vidare på den totala äldreomsorgsplanen. Främst skall man arbeta fram målsättningar och förslag till konkreta åtgärder beträffande hemhjälp, färdtjänst, nattjänst o s v.

Sociala centralnämndens beslut var enhälligt men föregicks av en mycket lång diskussion där man bl a hade omfattande överläggningar om vad remissinstanserna egentligen sagt och menat i sitt svar.

CHRISTER BERG

slaget ingick att ålderdomshemmen i kommunens ytterområden på sikt skulle läggas ned. Servicebostäder skulle uppföras i centralorten och i Falerum. Utredningen gick på remiss till ett 40-tal organisationer. Kritiken var i vissa fall svidande. I Björsäter och Hannäs ordnades möten där centralnämndens folk fick på pälsten.

Vid förlossning på Västerviks BB kommer alla att få smärtstillande

BB vid Västerviks sjukhus kanske kommer att bli först i landet med att kunna ge smärtstillande bedövning vid förlossning åt samtliga kvinnor som skall föda barn. Ett utredningsarbete har pågått sedan lång tid tillbaka för att kunna ge denna behandling dygnet runt. Det är den s k Västerviksmetoden som skall användas och som visat sig vara fri från biverkningar.

Klinikkhefen, överläkaren vid kvinnokliniken Carl-Axel Ingemansson Västerviks sjukhus, bekräftar att man är inne på att utbilda barnmorskorna att ge dessa sprutor. Biträdande överläkare Göran Rosenmüller uttalar en klar positiv inriktning för att nå detta mål. Barnmorskorna är positivt inställda liksom deras förbund. Tidigare har förbundet varit något tveksamma att ta ställning för eller emot.

För närvarande är det ytterst få föderskor som får smärtstillande hjälp efter dagtid därför att läkaren har s k kontorstid. Men genom denna utbildning torde man så småningom komma upp till att alla som skall föda barn kommer att få denna hjälp. Utbildningen skall ske internt på Västerviks sjukhus då man där har den längsta erfarenheten av metoden.

Direktionen för Kalmar läns norra hälso- och sjukvårdsdistrikt har nu behandlat verksamhetsplanen beträffande bibehållandet av BB i Oskarshamn. Enligt expertutlåtande skulle det inte vara ekonomiskt försvarbart att driva BB i Oskarshamn i fortsättningen.

Genom den medicinska forskningen och de resurser som satts in på olika förlossningsenheter har man kommit fram till att dödligheten har minskat högst markant. Vid BB på Västerviks sjukhus har denna dödlighet minskat

från 3,3 till 1,1 procent. Skulle liknande specialitet inrättas i Oskarshamn skulle ytterligare fem tjänster behövas och en utrustning för ganska dryga pengar. Redan 1971 togs ett beslut i landstinget att man skulle ställa in sig på två effektiva förlossningsavdelningar i Kalmar och Västervik.

När beslut skulle fattas i frågan hade Torgny Nilsson den uppfattningen att BB i Oskarshamn skulle vara kvar och Ingemar Karlsson tyckte att man kunde dröja med avgörandet några år. Direktionen beslöt emellertid att nedläggningen borde ske redan nästa år. Men skrivelsen kring beslutet är något vagt formulerat och kan vid en noga genomläsning närmast betraktas som ett "jasså".

Denna formulering förklarar direktionen så att det ändå är det politiska beslutet som är det övergripande avgörandet. Direktionen har endast att uttrycka sin mening innan politikerna tar sitt beslut.

Genom TV, tidningar och radio har allmänheten fått iakttaga befolkningens reaktion i Oskarshamn. Men direktionen hänvisar till expertis att ett upptagningsområde kan sträcka sig tio mil åt olika håll. När det gäller Oskarshamn kan tilläggas att många kvinnor redan vänder sig till Västervik och Kalmar där en bättre och säkrare vård kan ges vid förlossningen. Förlossningarna vid BB i Oskarshamn har minskat från över 500 i början av 1970-talet till ca 350 i nuläget.

Ökat medborgarinflytande i planeringen

Försök i Åtvidaberg det enda i landet

I Åtvidaberg pågår ett försök med ökat medborgarinflytande i samhällsplaneringen. I samarbete med kommunförbundet och med politikernas välsignelse är just nu ett 20-tal kommunalanställda på vad som kallas basplanet i full färd med att skärskåda planeringen av Åtvidabergs centrum. Planering av projekt av den här storleken har ju hittills varit förbehållen ett litet antal toppo-

litiker och speciella tjänstemän. När förslagen så småningom presenterats för den breda allmänheten har det varit näst intill omöjligt att få några väsentliga ändringar till stånd, även om de varit befogade. Men om det nu visar sig att försöket i Åtvidaberg slår väl ut kan planeringsprocessen komma att tillföras ett nytt inslag i ett stort antal kommuner runt om i landet.

I bakgrunden ligger 1960-talets stora socialutredning. Där lade utredarna mycket stor vikt vid frågan hur social kunskap ska kunna tillföras samhällsplaneringen. Kommunförbundet fick 1975 pengar för en försöksverksamhet som går ut på att försöka arbeta fram metoder för socialvårdens medverkan i planeringsprocessen.

Försöksverksamheten har förlagts till tre kommuner i landet. I Östersund har man studerat befolkningens levnadsförhållanden i fyra olika områden. I Haninge arbetar man med en långsiktig ungdomsplan.

I Åtvidaberg har man lagt tyngdpunkten på en undersökning av om och hur social kunskap kan förändra planeringsprocessen och dess resultat. För den sociala kunskapen svarar inte minst de människor som i sitt dagliga arbete kommer i direkt kontakt med oss "vanliga" människor på fritidsgårdar, ålderdomshem, skolor, bibliotek, idrottsanläggningar osv.

□ Åtvidabergs centrum

En viktig fråga som sedan lång tid engagerat de styrande i Åtvid är hur den framtida centrumbilden ska se ut. Inom de närmaste åren kommer stora förändringar att äga rum. Hur ska rivas, nya byggnader ska uppföras, massor av affärer och kontor kommer att flytta.

I Åtvidaberg pågår försök med ökat medborgarinflytande i planeringen av stora kommunala projekt. Försöket bekostas av kommunförbundet. På bilden en av de arbetsgrupper med kommunalanställda — som dagligen kommer i kontakt med "vanliga människor" — som börjat sitt arbete med planeringen av Åtvidabergs centrum. Längst till vänster projektledaren Agneta Holmborn-Andersson

Det är den här centrumpianeringen som projektgruppen ska syssla med. Från social-, skol-, kultur- och fritidsförvaltningarna kommer hemvårdare, förskollärare, lärare, skolsköterskor, fritidsgårdspersonal osv. Inalles sexton personer ska med sina speciella kunskaper och erfarenheter försöka ge politikerna synpunkter och förslag på hur Åtvidabergs framtida centrum bör se ut och fungera på bästa sätt.

□ Utvidgad demokrati

— Ur flera synpunkter kan en sådan här lekmanannämnd bli mycket betydelsefull, säger planeringssekreterare Håkan Lindahl som tillsammans med projektledare Agneta Holmborn-Andersson lokalt håller i trådarna. Bl a vidgas den kommunala demokratin. I stället för en teknisk process, som kan vara mycket svår att sätta sig in i för nämndemedlemmer och allmänhet, mer eller mindre tvingas nu i stället fram lättförståeliga beskrivningar på planerna. Fler får möjlighet att sätta sig in i vad beslutsfattarna håller på med. Innan beslut fattas.

Man strävar också efter att försöka få in ett nytt tänkande i den kommunala planeringen på så

sätt att företrädarna för olika nämnder och styrelser inte ska konkurrera om de knappa resurserna utan i stället försöka nå fram till en bra helhetslösning på ett problem. Bl a därför ingår i projektgruppen personal från fyra kommunala nämnder.

□ Beslutsfattarna positiva

Hur ser då de "traditionella" beslutsfattarna i Åtvidaberg på den här försöksverksamheten? Att vanliga människor ska lägga sig i planeringen av stora och svåra projekt? Kommer man att lyssna på vad lekmännen har att säga?

— Självklart, säger fastighetschef Lars Persson, huvudansvarig för planeringen av Åtvidaberg. Från vår sida har vi många gånger försökt att nå ut till allmänheten med information om planerna. Med traditionellt remissförfarande och genom informationsträffar runt om i kommunen. Men sällan, alltför sällan, har man kommit in med synpunkter till oss förrän planerna fullbordats. Det här projektet hoppas jag kan leda till att vi finner nya former att aktivera medborgarna i planeringsfasen.

Även kommunalrådet Carl-Eric Ahlström ser med intresse fram mot vad försöket kan ge.

— Det ligger helt i linje med de ökade krav på inflytande som olika samhällsgrupper berättigat ställer på oss som ska besluta, säger han.

□ Ekonomiska ramar

Carl-Eric Ahlström poängterar dock att kommunen inte ställt några som helst garantier för att man till punkt och pricka kommer att tillgodose alla eventuella krav som framställs.

— Till det har vi alltför snäva ekonomiska ramar att röra oss

inom. Men alla rimliga och förnuftiga förslag applåderas, slutar han.

Projektgruppen som är uppdelad i två arbetsgrupper kommer under de närmaste månaderna att ägna en hel del tid åt centrumpianeringen. Arbetet kommer att bedrivas parallellt med den ordinarie beslutsgången. Dessutom ska medborgargruppernas beskrivningar och förslag presenteras för ett stort antal politiska, fackliga och andra organisationer.

□ Ingen tyckargrupp

Genom att arbeta på det här viset hoppas vi att många många fler än normalt kommer att intressera sig för själva planeringsprocessen och inte bara uttala sig om ett färdigt förslag. Det säger projektledaren Agneta Holmborn-Andersson som verkligen hoppas att projektgruppen inte ska bli tagen för en tyckargrupp.

— Vi ska inte tycka till om planeringen utan tillföra beslutsfattarna kunskap från vår erfarenhet, säger hon.

□ Åtvid — föregångskommun?

Framåt höstkanten kommer man från kommunförbundet att göra en analys av försöksverksamheten i Åtvidaberg. Finner man att de gjorda erfarenheterna

med ökat medborgarinflytande utfallit positivt kommer sannolikt kommunerna landet runt att rekommenderas den åtvidabergska planeringsmodellen. Och en rekommendation från kommunförbundet har normalt mycket stor genomslagskraft. Så man kan nog tänka sig att det är fler än de lokala politikerna och chefsplanerarna i Åtvid som bör ha ögonen riktade mot projektgruppens förhållanden i demokratins och medborgarinflytandets tjänst.

CHRISTER BERG

SAISP kostar 50 000 i Åtvid

Försöket med ökat medborgarinflytande i planeringsprocessen ingår i kommunförbundets sociala forskningsprojekt SAISP där bokstäverna står för Sociala Aspekter i SamhällsPlaneringen. För projektet i Åtvidaberg har kommunförbundet anslagit 50 000 kr. Det betyder att kommunens kostnader i sammanhanget blir i det närmaste obefintliga. Man måste förstås se till att de människor som ingår i projektgruppen kan lösgöras från sina ordinarie arbeten för vara med på arbetsmötena.

Klockor stals i Åtvidaberg

Två ynglingar, 17 och 20 år gamla, krossade med en isklump en ruta till Åtvidabergs ur och optik på Stenhusgatan. Klockor för ett värde av 5 000 kr stals. Brottet klarades upp av Åtvidabergspolisens redan på fredagsförmiddagen. Polisen fick vissa tips och när man sedan besökte ynglingarna fann man hela bytet i lägenheten.

28/3

ÅTVIDABERG

Påsk i Grebo. Påskfirandet i Grebo församling inleddes redan på måndagen med en passionsandakt i kyrkan. Läsning ur passionshistorien blandades med psalmer och orgelmusik. Studerande Amelle Roseberg inledde och avslutade med att spela flöjtsonatsatser av Händel. Andakten leddes av komminister Per Boo som även tjänstgjorde vid torsdagens nattvardsgudstjänst och långfredagens högmässa. Vid det senare tillfället medverkade Grebo kyrkokör under ledning av kantor Rolf Gordon och man sjöng bl a som postludium Ave verum corpus av Mozart. Kyrkokören deltog också i påskdagens högmässa som leddes av kyrkoherde Arne Nilsson. Påsken avslutades på annandagen med en gudstjänst på Ålderdomshemmet. Gudstjänsten leddes av Per Boo.

Åtvidabergs pensionärsförening medverkade som arrangör vid förra veckans torsdagsträff på fritidsgården. Under sammankomsten visade Alrik Agerbo egna bilder och filmer från olika händelser i Åtvidaberg under mitten av 60-talet. Gun-Britt Delbom höll ett anförande om åldersförändringar och gymnastik. Hon visade också vilka övningar som är lämpade för pensionärer. För den musikaliska underhållningen svarade Jerry och Harald Carlsson.

Filbyterförare bestulna på träningsläger i England

Åtvidabergs unge och lovande speedwayförare, 16-årige Stefan Thorsell, har nyligen återvänt till Sverige efter en veckas träningsläger i Stoke-on-Trent, England. En härlig vecka, säger Stefan, med massor av nyttig träning på fina snöfria banor. Med på träningslägret var ett 20-tal svenska speedwayförare varav Stefan och fem andra från Filbyterna i Linköping.

Träningslägret kunde förstås både ha börjat och slutat bättre. Såväl första om sista dagen i England blev svensktroppen bestulen. Vid båda tillfällena drabbades Stefan.

Första dagen skedde ett inbrott på uppställningsplatsen för motorcyklarna i Stoke. Tjuvarna tog då med sig sex av de dyra hjälmarna som speedwayförarna bär under körning. Plus en del andra tillbehör.

Efter avslutat träningsläger skulle truppen före återresan titta på speedwaytävlingar i Wembley i London. Bilar och släpkärror parkerades i utkanten av London. När svenskarna kom tillbaka till fordonen hade tjuvar varit framme igen. Den här gången hade de brutit sig in i en kärva och bl a stulit två väskor med kompletta förarställ. En väska för Stefan Thorsell och en för nyförvärvet i Filbyterna Kjell Haage.

Sammanlagt blev vi av med utrustning för uppemot 10 000 kr, säger Stefan. Nu är det bara att hoppas att försäkringar ska täcka vad det kostar att köpa ny utrustning. Fast i övrigt var förstås resan toppen.

CHRISTER BERG

Kyrka—stat i Grebo. I SKS regi har nu en studiecirkel som behandlar kyrka—statutredningen startat i Grebo. Den första sammankomsten hölls på onsdagen i Röstén. Cirkeln leds av komminister Per Boo. Ledamöter i Grebo kyrkoråd och ytterligare några församlingsbor deltar i verksamheten.

I Yxnerums kyrka hölls under påsken två gudstjänster. Långfredagens högmässa leddes av kyrkoadjunkt Göran Dellskog. Kyrkoherde Arne Nilsson tjänstgjorde vid påskdagens gudstjänst, som var tämligen välbesökt. Kjell Asklöf spelade trumpet till psalmerna och framförde även Trumpet voluntary av Purcell.

I Björsäter var kyrkan välbesökt vid de påskgudstjänster som hölls. Långfredagens högmässa leddes av komminister Per Boo och påskdagens av kyrkoherde Arne Nilsson. Vid båda tillfällena medverkade Björsäters kyrkokör under ledning av kantor Christer Carlsson.

En ekumenisk gudstjänst hölls på långfredagen i Åtvids gamla kyrka. Kyrkoherde Arne Nilsson, som ledde sammankomsten, kunde hälsa en talrik skara besökare välkomna till den traditionella gemensamma högtiden. Predikan hölls av pastor Pether Åstrand. Solosång utfördes av kapten Lisbeth Wesslund och herr Christer Berg. På orgel spelade musikkdirektör Ingemar Ericsson en Fantasi.

Frälsningsarmén i Åtvidaberg firade påsken med tre gudstjänster, vilka samtliga leddes av kapten Lisbeth Wesslund. Långfredagens rubrik var Tankar inför korset. Solosång utfördes av herr Gunnar Karlsson som sjöng På en avlägsen höjd. Påskdagens gudstjänst präglades av en myckenhet musikinslag. Förutom körens sångare medverkade Rolf Bjernhagen och Elisabeth Persson med solosånger. Den avslutande gudstjänsten hölls på annandagen då Lisbeth Wesslund talade om korsets budskap och även sjöng solosång.

I Åtvids församling högtidligt hölls påsken med en rad gudstjänster. Skärtorsdagens gudstjänst hölls i Gamla kyrkan under medverkan av kyrkoherde Arne Nilsson och Åtvids ungdomskör. Komminister Bo Linnros leddes långfredagens högmässa. Kyrkokören deltog och sjöng koraler ur Johannespassionen. Eftermiddagens korsandakt leddes av Arne Nilsson. På påskaftonen hölls helgölsbön i Gamla kyrkan. Då medverkade Mats Zetterqvist med två solostycken för violin av Bach. På påskdagen hölls tidig påskmässa av Bo Linnros medan kyrkoadjunkt Göran Dellskog leddes högmässan i Stora kyrkan. Vid den avslutande högmässan på annandagen medverkade Bo Linnros och en körgrupp.

Fotbollsmatch på Kopparvallen. Året är förmodligen 1910. Bilden är tagen av folkskolläraren och fotografen Johan E Thorin som under åren 1890—1930 fotograferade det mesta i Ätvidaberg med omgivningar. Från detaljer i räknemaskiner till slott och herresäten. Från konfirmationsbilder till eldsvådor och marknader. Det här är ett av de allra första fotografierna från Kopparvallen. Hur många har inte tagits där sedan dess. En miljon? Två miljoner? Bilden visar också att fotbollstraditionen är djupt rotad i Ätvidaberg. En tradition som lagt grunden till senare tiders framgångar. Den som till äventyrs vet mer att berätta om personerna på fotografiet, eller närmare kan datera bilden, kan vända sig till Pia Witt på biblioteket i Ätvidaberg. Där håller hon som bäst på att katalogisera det Thorinska fotoarkivet

29/3

30/3

KRINGVANDRANDE ORIGINAL 1890. Så benämner fotografen Johan E Thorin den här bilden. Originalen är Linköpingsstudenten Karl-Oskar Bruzell som enligt historien efter en olycklig kärlekshistoria luffade runt i bygderna i sina trasiga kläder. Fick han någon gång nya kläder rev han dem omedelbart i trasor. Bruzell var inte ovillig att posera framför Johan E Thorins kamera. Det finns ytterligare betydligt mer arrangerade bilder på honom i samlingarna. Men uppgifterna om K-O Bruzell är knapphändiga, uppger Pia Witt på biblioteket i Ätvidaberg. Hon vill gärna komma i kontakt med människor som vet mer att berätta om sörlingen Bruzell

Många stenmarkare i Ätvids alpina

Ingemar Stenmarks framgångar har bidragit till ett ökat intresse för utförsåkning också i Ätvidaberg. Det har inte minst Frluftsfrämjandets alpina sektion i Ätvid fått erfara. De två senaste åren har antalet deltagare i de alpina skidskolorna mer än fördubblats.

— Förr om åren hade vi bara två, tre grupper i gång, säger Bo Bergqvist, ställföreträdande rektor för skidskolan, när man på tisdagskvällen hade avslutning vid Sockertoppen. I år deltog ett 70-tal elever varav omkring 50 barn under 15 år.

Än så länge har ungdomar och vuxna kunnat hoppa in i utbildningen utan några direkta förkunskaper, bara man haft skidor med stälkanter och ordentliga utlösningssanordningar. Till kommande år kommer man att kräva att ungdomarna gått igenom allmän barnskidskola först.

Egentligen skulle man vid den avslutande sammankomsten ha kört en liten tävling i parallellslalom. Men det satte den häftiga vårvärmen stopp för. I stället fick man nöja sig med våfflor med sylt, diplom- och märkesutdelning.

Hörselfrämjandet i Ätvidaberg hade på tisdagen möte i Folkets hus under ordförandeskap av Brita Wildrot. Rapporter lämnades från kursen Tekniska hjälpmedel för hörselskadade och distriktets årsmöte i Söderköping. Från Ätvids valsens vänner har avdelningen fått en större penninggåva. Man beslutade nu att använda medel därifrån för att inköpa en hörstav som kan användas där det finns hörslingor.

Åtvid satsar på trafiksäkerheten Nu handlar det om mopedisterna

31/3

Trafiksäkerhetskommittén i Åtvidaberg med polisinspektör Knut Tingeby i spetsen har under 70-talet gjort Åtvidaberg känt och uppmärksammat i trafikutbildningssammanhang. Många kommer säkert ihåg trafikkurserna för körkortsinnehavare för några år sedan. Var tredje körkortsinnehavare i kommunen deltog i kurserna. I åldersgruppen 50 år och äldre var i det närmaste varannan person med körkort med. Händelserna i Åtvidaberg gick landet runt under benämningen Åtvidabergsfallet. Anslutningen på andra håll stannade vid någon eller några procent.

Nu har trafiksäkerhetskommittén tagit ett nytt friskt initiativ. Den här gången gäller det mopedisterna. För det är ju på det viset att vem som helst utan den minsta utbildning eller träning får köra moped. Än så länge.

Restriktionerna för mopedförare håller på att hårdna. Det gäller tex tvånget att bära hjälm. Den lagen träder i kraft den 1 september i år. Redan för två år sedan startade man korta en- och tvådagarskurser om mopedhjälm i Åtvid. Som gav resultat bland ungdomarna.

Dessutom har ju på sista tiden debatter om mopedkörkort tagit ökad fart. Det är t o m troligt att ett sådant obligatorium kommer till stånd. Förr eller senare.

□ Gratis kurs

— Inom trafiksäkerhetskommittén har vi funderat på en utförligare utbildning för mopedister i flera år, säger polisinspektör Knut Tingeby. Nu bjuder vi in till en helt kostnadsfri utbildning. I första hand blir det femton mer eller mindre teoretiska lektioner. Dessutom planeras fem körlektioner.

— Kursprogrammet upptar naturligtvis information om trafikregler och vägmärken. Vidare ska vi tala om åtgärder vid trafikolyckor och varför man måste bära hjälm. Trimmade mopeder och alkohol och trafik är andra inslag i kursen.

□ 400 tillfrågas

I första hand vänder man sig till de närmare 400 elever i Åtvidaberg som går i årskurs 8 och 9. Blir anslutningen tillräckligt stor förläggs kurser också till kommunens ytterområden.

Mopedkurserna i Åtvidaberg har tillkommit helt på lokalt initiativ. Liknande verksamhet finns på ett fåtal orter i landet. Då handlar det om försöksverksamhet i trafiksäkerhetsverkets regi.

— Genom skolan har vi skickat ut en inbjudan till eleverna. Nu

hoppas vi verkligen att de ställer upp och att vi får stöd från föräldrarnas sida. Om inte annat så utgör kurserna en fin grund för de framtida motorcykel- och bilkörkortsaspiranterna, menar Knut Tingeby.

□ Billig verksamhet

Mopedkurserna blir inte någon dyrbar affär för trafiksäkerhetskommittén. I varje fall inte i den första omgången. Genom skolans försorg nås hela målgruppen. Skolan håller också med lokaler. Själva kursverksamheten kommer att tas om hand av studieförbund. Och i Åtvid finns det ett gärvat gäng handledare som är beredda att ställa upp.

Till slut, Knut Tingeby, lär ni väl inte nöja er med att ubilda ungdomar i åldern 14—16 år? —

Nävisst, svarar polisinspektören. Vi räknar med att så småningom återkomma med liknande kursutbud för mopedister i alla åldrar.

CHRISTER BERG

Tidiga ärlor i Åtvidaberg

Våren är tidigare i Åtvidaberg i år än förra året. I varje fall med sädesärlemått mätt. För i år kom sädesärulan till Åtvid den 30 mars. Det är tre dagar tidigare än 1977.

Det vet Tore Karlsson i Sunnebo utanför Åtvidaberg att berätta. I tio års tid har han noggrant antecknat sädesärlans ankomst. Under den perioden var fågeln tidigast 1973 då han/hon kom redan den 27 mars.

På Stäckö gård en mil på vägen mot Linköping gjorde 13-årige Anders Roth samma fynd som Tore i Sunnebo. Anders sädesärula satt på ett hustak och vippade på stjärten. På måndag kan han berätta om upptäckten för sin lärare Olle Söderbäck. Magisterns ärla brukar nämligen inte dyka upp förrän den 4 april.

Det som räknas som normal ankomst för sädesärulan i Östergötland är för övrigt den 10 april, samma dag som blåsippan slår ut statistiskt. Men de blommorna har vi sett länge i Åtvid.